

Klubilehti 4/2019

SUOMALAINEN KLUBI

1876-2019

Digistä printtiin

Printti- ratkaisut

Digitaaliset ratkaisut

Rakenne- ja näyttely- suunnittelu

Sisältö

Pääkirjoitus Olli Meretoja	5
Puheenjohtajalta Matti Viljanen	7
Itseohjautuva oppiminen Liisa Keltikangas-Järvinen	8
Suomi ja Eurooppa fokuksessa Seppo Kimanen	10
Klubia ja kulttuuria Aarno Cronvall	14
Talvisota Jyrki Vesikansa	16
Uusien jäsenten ilta Inkeri Lohivesi	19
Vilkas syyskokous Olli Meretoja	20
Taidetta ja gourmeeta Antti Virkkunen	22
Kulttuurin rahoitus tienhaarassa Pekka Piispanen	24
Kova turvallisuus arktisella alueella Jaakko Savisaari	26
Turvallisuusympäristö muutoksen kourissa Liisa Jaakonsaari	29
Klubilla tapahtuu Elias Irola	30
Weiho Pitkänen Jarmo Virmavirta	34
Kotimainen elokuva on osa kansakuntamme muistia Sami Mustala	36
Ravintola kiittää Niina Kilpeläinen ja Helena Hulkko	39
Uuden päätoimittajan omakuva Heikki Hakala	40
Terveystieteiden priorisointi Martti Kekomäki	42
Joulun symbolit Veli-Matti Hynninen	44
Klubin kotisivut ja jäsenrekisteri uudistuvat vuodenvaihteessa Timo Toni	46
Karl Gustaf Göös Yrjö Larmola	49
Klubimestarien palsta Jarmo Heinonen ja Markus Vornila	50
Elämän tärkeät asiat Klubilehti	51
Klubin kuoron joulukonsertti -ilmoitus Klubin kuoro	52

KLUBILEHTI
julkaisija Helsingin Suomalainen
Klubi ry, Kansakoulukuja 3,
00100 Helsinki

TOIMITUS
Olli Meretoja, päätoimittaja
paatoimittaja@klubi.fi

Taitto:
Karoliina Ilonoja,
graafinen suunnittelija

Kannen kuva: Liisa Keltikangas-
Järvinen ja Risto Ihamuotila Tieteen
illassa. Kuvaaja: Elias Irola.

Paino:
Forssa Print

ILMOITUKSET
Kristian Miettinen
0400 225 855
aurinia@kolumbus.fi

Klubimestarit
(09) 5868 830

Toiminnanjohtaja ja sihteeri
(09) 5868 8366
www.klubi.fi

Vuonna 2020 Klubilehti
ilmestyy seuraavasti:

Klubilehti 1: 18.3.2020
Klubilehti 2: 28.5.2020
Klubilehti 2b: 12.8.2020
Klubilehti 3: 21.10.2020
Klubilehti 4: 9.12.2020

VUOKRATURVA MYYNTITURVA

Tarvitsetko vuokralaisen asuntoosi?

Vuokraamme asuntoasi markkinajohtajan ammattitaidolla. Soita meille, niin asiat hoituvat helposti ja nopeasti!

Vuokraturva on tutkitusti* tunnetuin ja kokonaisuudessaan paras vuokravälittäjä. Voit turvallisesti liittyä tyytyväisten asiakkaidemme joukkoon.

Me takaamme vuokranmaksun ja turvaamme vuokratulosi.

p. 010 2327 300, www.vuokraturva.fi

Haluatko myydä asuntosi kätevästi?

Myyntiturva myy asunnot edullisilla kiinteillä välityspalkkioilla ja markkinoi asuntoja erityisen monipuolisesti.

Käytämme mm. kuvallisia lehti-ilmoituksia sekä virtuaaliesittelyjä. Kuningaskuluttajan mukaan Myyntiturvan asiakkaat ovatkin saaneet asunnoistaan parhaat kauppahinnat.

Soita meille – palvelemme viikon jokaisena päivänä klo 8–20!

p. 010 2327 400, www.myyntiturva.fi

Nyt on kiitoksen aika

Kuva: Jarmo Heinonen

Hyvät veljet,

Kulunut vuosi on ollut yllätyksiä täynnä. Eräs niistä on tämän lehden toimittaminen, mikä on ollut suunnaton ilon ja elämän syvyyttä lisäävä rupeama. Keväällä tarjouduin osallistumaan Klubilehden tekemiseen osana työryhmää, jollaista ei koskaan muodostunutkaan. Näin lehden teon vastuu jäikin minulle. Syyskauden alussa johtokunta päätti nimittää minut päätoimittajaksi, jolloin aluksi näin tehtäväkseni hoitaa syksyn Klubilehden jäsenten luettaviksi aikataulussaan ja sisällöltään sellaisina, että ne tyydyttäisivät jäseniämme.

On ollut sykkädyttävää havaita, miten myönteisesti klubiveljet ovat suhtautuneet pyyntöihin kirjoittaa lehteen omista erityisalueistaan. Kun puhelinkeskustelun avaa sanomalla ”Hei, olen klubiveli ...”, niin on vahvasti aistittavissa, että vastaaja herkistyy kuuntelemaan, mitä asiaa veljellä on. Tämä on toistunut niin monta kertaa, ettei se ole sattumaa, vaan merkki siitä, että yhteisömme on vahvasti sitoutunut tekemään työtä kaikkien veljemme hyväksi. Tällaista miesten välistä yhteyttä ei hevin saavuta satunnaisissa kadun keskusteluissa.

Olen kiitollinen kaikille lehden kirjoittaneille sekä lehden lukijoille, joilta saatu palaute lehden sisällöstä on ollut jopa ainutlaatuista. Sydämellinen kiitos Elias Iirilalle, Inkeri Lohivedelle ja Aarno Cronvallille. He ovat ratkaisevasti vaikuttaneet lehden sisältöön ja sen lukunautintoihin. Meillä Klubilla on niin suuri henkinen pääoma, että sen positiivisella tulevaisuuteen ja yhteisiin ponnistuksiin tähtäävällä energialla voidaan saada aikaan isojakin asioita. Menneinä vuosikymmeninä Klubimme on ollut päänavaajana useissa merkittävissä yhteiskuntaamme vaikuttavissa hankkeissa. Tulevaisuutemme tässä suhteessa on yhtä valoisa.

Tietoisena siitä, että omista syistäni johtuen voin toimia päätoimittajana vain vuoden loppuun, näin jo syksyn alussa pitkäaikaisen päätoimittajan saamisen lehdelle tärkeimmäksi tehtäväkseni. Tässä tehtävässä moni veli on ratkaisevasti auttanut. Johtokunta valitsi marraskuussa Heikki Hakalan Klubilehden uudeksi päätoimittajaksi. Heikki esitetytty lehdessä ja tulee varmasti tutuksi monelle meistä. Kiitokseni kuuluvat kaikille, jotka ovat osallistuneet Heikin valintaan. Samalla toivotan hänelle upeaa menestystä tärkeän viestintävälineemme ohjaimissa.

Kiitoksista suurimmat kuuluvat itse elämälle. Lehdessä on syvällisesti arvostetun klubiveljemme Weijo Pitkäsen muistikirjoitus. Weijo edusti veljeyttämme parhaimmillaan. Hän oli paljon läsnä, innokas keskustelemaan ja osallistumaan sekä mahtava kynän käyttäjä. Hän oli aina valoisa ja koki viimeisen sairautensakin elämään kuuluvana asiana siitä masentumatta. Hän koki myös, että veljet pitävät ystävistään huolta riippumatta elämän tilanteista. Weijo poistui keskuudestamme tuntien syvää kiitollisuutta elämälleen ja myös Klubiamme kohtaan.

Elämä on aivan verrattoman ihanaa. Samalla kun nautimme sen hyvistä hetkistä, meidän tulisi muistaa olla kiitollisia niistä arkeen liittyvistä pienistä asioista, joita kohtaamme. Kiitos on pieni sana, mutta sen merkitys saattaa kuulijalle olla erittäin suuriarvoinen. Olkoon kuulija perheenjäsen, työtoveri, ystävä tai ventovieraskin, kiitoksen sana on helppo lausua. Käyttäkäämme sitä usein, mutta kuitenkin niin, ettei siitä muodostu tyhjää puhetta.

Minä olen kiitollinen saadessani olla ainutlaatuisen Klubimme jäsen.

Olli Meretoja
Päätoimittaja

Purjelaiva odottaa. Kuva: Elias Iirola.

Me-henki

Kuva: Jarmo Heinonen

Taas on todistettu urheilun väkevä voima suomalaisten tunnoissa, kun miehet toivat 3–0 voiton Liechtensteinista ja varmistivat näin paikkansa jalkapallon EM-kisoihin. Tarvittiin vahva yhtenäinen joukkuehenki sekä voittajan tahtotila tuloksen saavuttamiseksi. Kyseessä on monessa muussakin esille tullut ratkaiseva lenkki – me-henki, jota tarvitaan, kun halutaan saada yhdessä aikaiseksi jotain merkittävää.

Helsingin Suomalaisen klubin me -henki on jo 143 vuoden ajan pitänyt yllä meidän yhtenäisyyttämme kulttuuriklubina. Se on merkinnyt klubiveljille paikkaa, josta löytää ystävän ja myös hyvän kuuntelijan, kun sitä on tarvittu. Klubi on toiminut myös väylänä uusiin harrastuksiin ja tarjonnut verkostoitumismahdollisuuksia. Haluan korostaa, että me -henki on yhteistyön pohjana, meidän yhteisöllisyytemme perusta.

Kaksi vahvasti Klubin eteen työtä tehnyttä klubiveljeä, Aarno Cronvall ja Heikki Hult, saavat päätökseen johtokuntakautensa. Todella lämmin kiitos kummallekin ansiokkaasta työstä Aarnolle ohjelmatoiminnan ja Heikille kulttuuritoiminnan parissa. Klubimmehan toimii siten, että jokaisella johtokunnan jäsenellä on jokin vastuualue Klubin toiminnoista ja tällä tavalla on myös turvattu tietty vaihtuvuus ja uudistuminen, kun vetovastuussa olevat henkilöt vaihtuvat. Samalla toivotan tervetulleiksi syyskokouksessa valitut johtokunnan jäsenet eli Pellervo Erkkilän jatkamaan työtään ja uusina Rainer Fribergin ja Mauri Kotilan.

Ilot ja surut ovat osa ihmiselämää. Tällä kertaa on välitettävänä suru-uutisia, kun kaksi Helsingin Suomalaisen Klubin kunniajäsentä, Risto Alaviuhkola (synt. 1935/ jäseneksi 1966) ja Weijo Pitkänen (synt. 38/ jäseneksi 1967), ovat poistuneet keskuudestamme.

Kiitän lämpimästi kaikkia klubiveljiä kuluneesta vuodesta. Toivotan Iloista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta teille ja läheisillenne! Iso kiitos kaikille eri harrastus- ja jäseniltojen vetäjille sekä kuorolle ja orkestereille. Iso kiitos kuuluu tämän lehden päätoimittajalle Olli Meretojalle. Olli tarttui haasteeseen ja kantoi upeasti vastuun lehden toimituksesta. Toivotan samalla uuden päätoimittajan Heikki Hakalan tervetulleeksi. Erityisen kiitoksen ansaitsee Klubimme ahkera ja palvelualtis henkilökunta sekä makunautintoja klubilaisille toteuttanut ravintolahenkilökunta.

Tavataan tammikuussa 2020.

Matti Viljanen, puheenjohtaja

Itseohjautuva oppiminen

Tälle vuosikymmenelle saakka on luennoitsija voinut aloittaa esityksensä sanomalla, että Suomessa on maailman tasa-arvoisin koulu. Nyt toteamus on muuttunut muotoon: Suomessa oli. PISA-tuloksemme ovat laskeneet. Pieni lasku ei ole huolestuttava, jos edellemme menevissä maissa lapsuus hukkuu koulunkäyntiin. Tulokset kuitenkin herättävät huolen, että olemme menossa kohti luokkayhteiskuntaa, jossa lapsen tausta määrää hänen kognitiivisten kykyjensä sijasta koulumenestyksen.

Osaamisen jakautuma ei enää ole Gaussin käyrä, vaan huipun sijaan keskellä on notkahdus: hyvät ja huonot ovat eriytyneet toisistaan ja ero on kasvassa. Suomalainen PISA -menestys ei ole perustunut hyvien oppilaiden huipputuloksiin vaan vähäiseen eroon hyvien ja huonojen välillä. Koulujen väliset erot ovat kasvaneet, mikä puolestaan johtaa alueelliseen segregatioon ja se puolestaan lisää yhteiskunnan levottomuutta.

Tähän saakka koulujen tasalaatuinen opetus on ollut suomalainen ylpeys. Nyt poikien ja tyttöjen koulumenestyksen ero on jo sinänsä länsimaiden suurin ja kasvaa koko ajan. Vanhempien koulutus on jälleen noussut lapsen koulumenestyksen keskeiseksi selittäjäksi ja on nykyään yhtä voimakas kuin entisen kansakoulu-oppikoulu jaon aikaan.

Pedagogiikka kehityspsykologiaa vastaan

Edellä kuvatulla kehityksellä on tutkimuksen osoittama yhteys koulu-uudistukseen, jossa kehityspsykologialla ei ole ollut sijaa vaan pedagogiikka on korvannut psykologian. Oppiminen suunnitellaan ja oppimisympäristöt rakennetaan palvelemaan pedagogiikkaa, eikä sitä, mitä tutkimus osoittaa lapsen tarpeista. Uusien koulujen esittelyistä ei

löydy mainintaa lapsesta ja hänen oppimisestaan vaan siitä, mitä kaikkia pedagogisia mahdollisuuksia varten koulu on suunniteltu. Entisajan arvokeskustelu on hiipunut ja sen on korvannut hokema muutoksen välttämättömyydestä, ja epä-määräinen puhe ”työelämävalmiuksista”, joita koulun tulisi kehittää ja joita aiempi koulu ei antanut.

Kehityspsykologian ohittaminen on johtanut kahteen ongelmaan: oppimisuunnitelmia ohjaavaan omituiseen käsitykseen lapsesta ja lapsen kehitykseen sopimattomien oppimisympäristöjen rakentamiseen. Nämä molemmat seikat lisäävät epätasa-arvoa ja laittavat lapset koulumenestyksen nojalla uuteen järjestykseen. Se ei enää kerro lapsen oikeasta kapasiteetista. Tutkimustiedon vastainen lapsikäsiys johtaa opetusmenetelmiin, joissa tulos määräytyy lopulta sen mukaan, miten paljon vanhemmat käyvät koulua lapsen apuna ja sopimattomat oppimisympäristöt nostavat lapsen synnynnäisen temperamentin, jolla ei ole mitään tekemistä kognitiivisten kykyjen kanssa, oppimisen tärkeimmäksi selittäjäksi.

Itseohjautuvuus

Tieteeseen nojaamaton lapsikäsiys on tuonut ”itseohjautuvuuden” opetusmenetelmien pohjaksi. On tavallista, että lapsi saa itse – jo ensimmäisestä kouluvuodesta lähtien – asettaa oppimisensa tavoitteet, valita aiheen, mistä on eniten kiinnostunut, päättää työmääränsä, päättää missä ja milloin opiskelee, millä metodilla opiskelee, miten työnsä aikatauluttaa, tekeekö ryhmätöitä vai toimii yksin ja mistä hankkii tietoa, kirjoista vai netistä. Toiminnan sanotaan kehittävän itseohjautuvuutta. Todellisuudessa se ei kehitä vaan edellyttää sitä. Tämä edellytys on tutkimustiedon vastainen,

koska lapsella ei ole itseohjautuvuutta.

Itseohjautuvuuden kehitys on sidoksissa aivojen otsalohkon kehitykseen ja aivojen eri osista otsalohkot kehittyvät hitaimmin, lopullisesti vasta aikuisuudessa, n. 20-vuotiaana. Alakouluikäisellä lapsella ei ole mahdollisuutta aivojen kypsyttämättömyyden takia selvittää koulun asettamasta itseohjautuvuuden vaatimuksesta vaan tällaisen pedagogiikan vallitessa lapsen selviytyminen on riippuvainen vanhempien valvoneisuudesta.

Kansainvälinen tutkimusnäyttö siitä, että itseohjautuvuutta edellyttävien menetelmien käyttö on yhteydessä heikompiin oppimistuloksiin, on massiivinen. Vaikutus on erikoisen negatiivinen lapsilla, joilla on heikot perustiedot ja -valmiudet tai erityisiä oppimisen haasteita kuten lukihäiriö. Tällainen pedagogiikka on myös yhteydessä opettajien väsymiseen ja kohonneeseen stressiin.

Oppimisympäristö

Nykyajan ihailemat avoimet oppimisympäristöt, joissa ei ole omia luokkahuoneita eikä koulupäivällä selkeää struktuuria vaan työskentelytilat, opettajat ja opiskelutoverit vaihtuvat monta kertaa päivässä, tekevät synnynnäisestä temperamentista oppimistuloksen määräjän. Eräs äiti kuvasi 7-vuotiaan lapsensa koulupäivää.

–Koulussa ei ole luokkia eikä luokilla opettajia. Aamulla 80 lasta kokoontuu samaan avoimeen tilaan ja siellä heidät jaetaan oppimisryhmiin. Lapsi saattaa kuulua 5–6 erilaiseen ryhmään, jotka vaihtuvat 2–3 kertaa päivän aikana. Luokjärjestyksiä ei ole vaan lapsi saa kuulla opiskeltavan aiheen vasta, kun oppitunti alkaa. Opettajat kiertävät, yksi opettaja opettaa oppilasta viikon ja sama opettaja palaa taas viiden viikon jälkeen opetta-

maan samaa lasta. Jatkuvan vaihtuvuuden takia lapsi ei kolmen kuukauden jälkeen tunne yhtäkään koulutoveria nimeltä.

Tilarajoituksen takia ei ole mahdollista kuvata kattavasti, millä kaikilla tavoin temperamentti nousee yllä kuvatussa oppimisympäristössä selittäjäksi ja syrjäyttää oikean kapasiteetin vaan on tyydyttävä muutama esimerkkiin.

Nopeasti toisiaan seuraavat muutokset, ennakoimattomuus päivän tapahtumissa ja viime hetkellä tuleva tieto, mitä ja millä tavoin seuraavaksi opiskellaan, sopii lapselle, jonka joustavuus on korkea. Noin 30 % lapsista omaa kuitenkin temperamentin, joka tarvitsee jo viikkoa ennen tiedon, mitä tulee tapahtumaan, selkeät ohjeet ja struktuurit ja mahdollisuuden valmistautua tulevaan. Hän kykenee opiskelemaan, mutta struktuurin puutteessa vain puolella kapasiteetillaan. Sama tapahtuu edellä kuvatussa ympäristössä lapselle, jonka ”rytmisyys” eli tarve pitää asiat hallinnassa on korkea.

Jatkuva melu tekee sensitiivisistä lapsesta oppimiskyvyttömän ja jatkuva viirikkeiden tulva ”häirittevyysherkästä” lapsesta keskittymiskyvyttömän. Melu ja liian suuri sosiaalisten kontaktien vaatimus haittaavat introverttia lasta ja ujo lapsi ahdistuu jatkuvasti vaihtuvassa sosiaalisten kontaktien viidakossa. Tässä muutamia esimerkkejä siitä, miten kog-

Professori emerita Liisa Keltikangas-Järvinen ja kansleri Risto Ihamuotila.

nitiivisesta kapasiteetista riippumaton temperamentti muuttaa lasten järjestyksen oppimistuloksissa.

Lapsen tarve

Oma viiteri eli oma luokka on pienen lapsen sosiaalisen kehityksen perusta. Oma opettaja on hänen turvallisuutensa lähde. Jatkuvasti vaihtuva opettaja, joka ei tunne lasta, ei pysty ohjaamaan hänen opiskelutaitojaan eikä pysty tun-

nistamaan syrjäytymisen vaaraa. Opettajan auktoriteetti syntyy hänen asiantuntijuudestaan. Jos se hävitetään ja tiedon voi yhtä hyvin hankkia netistä, vähenee opettajan mahdollisuus ylläpitää kuria ja järjestystä. Maailman tasa-arvoisimman koulun rakentaminen kesti vuosikymmeniä, mutta sen alas ajaminen käy käden käänteessä.

Teksti: Liisa Keltikangas-Järvinen
Kuvat: Elias Iirola

Liisa Keltikangas-Järvinen puhujana Tieteen illassa 31.10. 2019.

Suomi ja Eurooppa fokuksessa

Syksyn aikana Klubilla järjestettiin kolme tilaisuutta, joissa pohdittiin Suomen syntyä kansakuntana sekä suhdetta eurooppalaisuuteen ja laajemminkin planeetallamme. Tarkastelua tehtiin kulttuurisesta ja historiallisesta näkökulmasta, mutta myös ajankohtaiset muutokset kansakuntien välisessä taloudellisessa iskukyvyssä olivat esillä. Syytä onkin, sillä Aasian väkirikkaat valtiot – niistä ensisijaisesti Kiina – ovat haastamassa voimallisesti pitkäaikaisen, paljolti Yhdysvaltain johdolla ylläpidetyn länsimaiden hegemonian.

Valistuksen ajasta kansallisromantiikkaan

Ensimmäinen kolmesta tilaisuudesta käsittelee Suomen kehitystä itsenäiseksi kansakunnaksi. Professori Martti Häikiö toi ansiokkaassa alustuksessaan esiin, että Suomen vähittäinen kypsyminen kohti itsenäistymistä on huomattavasti vanhempaa perua kuin yleensä ajatellaan. Se alkoi jo ennen Ruotsin vallan levittäytymistä itään. Myöhemmin maamme kiikkerä geopoliittinen asema Venäjän ja Ruotsin välissä aiheutti sen, että ties-

tä itsenäiseksi kansakunnaksi tuli väistämättä pitkä, kuoppainen ja mutkikas. Ratkaisevissa käännteissä osoittautui tärkeäksi, että jo autonomian aikana oli luotu valtiollisia elimiä, joiden kautta pystyttiin kanavoimaan poliittista voimaa. Viime kädessä tarvittiin tietenkin taitavia valtiomiehiä, jotka osasivat hyödyntää tilaisuudet edistää itsenäisyys-hanketta aina, kun vain mahdollisuus aukeni.

Merkittävässä roolissa olivat myös kansaa kulttuurisesti yhdistävät tunnesiteet ja symbolit, joihin sivistyneistö saattoi nojautua. Lönnrotin kokoama kansanrunojen kokoelma palveli kansakunnan tarvetta luoda kuva itsestään, löytää yhteinen sävel ja erottua muista kansakunnista omaperäisellä menneisyydellään. Kalevalasta tuli inspiroiva lähde eri alojen johtaville taiteilijoille 1800-luvulla, muistutti museonjohtaja emeritus Markku Valkonen. Hän analysoi seikkaperäisesti Akseli Gallén-Kallelan Aino-triptyykinä sekä laajemminkin Suomen maalaustaidetta ajalta ennen itsenäisyyttä.

Suomen taide sai 1800-luvulla vaikutteita erityisesti saksalaisesta myöhäisromantiikasta sekä Ranskan ja Pietarin taidesuuntauksista. Yksi merkittävä,

vaikkakin aikalaisten ymmärtämättömyydestä kärsinyt taiteilija, oli Fanny Churberg (1845–1892). Churberg koki kansallisuusaatteen ja suomen kielen edistämisen missiokseen. Hänen voimakkain siveltempivedoin maalaamansa maisemataulut kuvaavat usein draamatisesti Suomen monipuolista luontoa. Taiteilijana Churberg oli nuorelle Helene Schjerfbeckille esikuva.

Omaperäinen kieli oli tietenkin tärkeä elementti kansallisen itsetunnon kohottajana, mutta pelkästään se ei olisi Häikiön mukaan riittänyt kansakunnan syntyyn. Tarvittiin myös myytit, tarinat ja taiteilijat puristamaan esiin sellaista, johon moni suomalainen tunsi yhteenkuuluvuutta ja josta saattoi olla ylpeä. On tunnettua, että Suomalaisen klubin piirissä toimineilla oli rooli ponnisteluissa kohti itsemääräämisoikeutta 1800-luvun lopulla. Prosessi oli kuitenkin käynnissä jo ennen Klubin perustamista. Kaikesta huolimatta Suomen itsenäisyys ei ollut aluksi kovin vakaalla perustalla. Pian sitä horjutti traaginen sisällissota. On selvää, että pienen maan itsemääräämisoikeuden vaaliminen vaatii jatkuvaa hereillä oloa, eikä liene turhan pessimististä kuvitella, että tulevaisuuskin on kansallemme siinä suhteessa haasteellinen.

Martti Häikiö. Kuva: Elias Iirola.

Onko Aasia Euroopalle uhka vai mahdollisuus?

Toinen tilaisuuksista keskittyi ensisijaisesti Suomen, EU:n ja Kiinan suhteisiin. Helsingistä on tullut tärkeä solmukohta Aasian ja Euroopan välisessä lentoliikenteessä. 1990-luvulla japanilaiset vit-sailivat, että Suomihan on miltei naapurimaa, koska ainoastaan yksi maa on välissämme. Nykyään japanilaiset, kiinalaiset ja korealaiset turistiryhmät ovat lisääntyneet Helsingin turistikohteissa siinä määrin, että puheet naapuruudesta eivät enää ole vitsi, vaan todellisuutta. Kansallinen lentoyhtiö kuljettaa vajaan kymmenessä tunnissa matkailijat tai yritysjohtajat tärkeimmistä Aasian suurkaupungeista Suomeen tai päinvastoin. Suomalaisilla yrityksillä on kymmeniä tuhansia työntekijöitä Kiinassa. Suurista kiinalaisista sijoituksista Suomeen on miljardiluokkaan päässyt peliyhtiö Supercellin hankinta, mutta lienee vain ajan kysymys, kun vastaavia tai vieläkin vaikuttavampia operaatioita tapahtuu myös muilla sektoreilla.

Kiinan väestö on 21% koko maailman asujaimistosta ja Suomeen verrattuna sen väkiluku on peräti 250 kertaa suurempi. Samaan kategoriaan kuuluu

myös toinen nouseva suurvalta, Intia. Pieni Suomi tarvitsee EU:ta voidakseen neuvotella edes jossakin määrin tasavertaisesti kaupasta, tekijänoikeuksista, ilmaston muutoksista ja muista merkittävistä sopimuksista. Kiina ei pidä Suomea kuitenkaan yhdentekevänä. Sitä osoittaa mm. miljoonien eurojen valtiollinen tuki Tampereella toimivaan Radio Classic -asemaan, joka eurooppalaisen klassisen musiikin ohella välittää taitavasti laadittua Kiinalle myönteistä viestintää.

Taloukskasvun muuntaminen poliittiseksi vaikutusvallaksi, kehittynyt teknologia ja sotilaallinen varustautuminen ovat aiemmin edesauttaneet länsimaiden arvojen leviämistä tehokkaasti ympäri maailmaa. Muutaman viime vuosikymmenen aikana Kiina on kuitenkin osoittanut hämmästyttävää kykyä muuttua eristyneestä tai eristäytyneestä ja takapajuisesta kehitysmaasta koko maailmaa heiluttavaksi voimaksi. Jos kehitys jatkuu nykyisen kaltaisena, tulevat EU ja sen jäsenmaat yhä tiukemmin sidoksiin täysin vieraan kulttuurin päätöksentekijöistä. On syytä kysyä, pysyvätkö itsestään selvinä pitämämme perinteiset arvomme, kuten esimerkiksi demokratia, yksilön vapaus ja luonnonvaramme koskemattomina seuraavina vuosikym-

meninä. Työ- ja elinkeinoministeriön Kiina -asiantuntijana toimivan Mikko Puustisen kuvaus meneillään olevista hankkeista oli monipuolinen katsaus tavoitteisiin ja arvostiritoihin, joissa EU ja Kiina ovat osittain törmäyskurssilla.

Ulkopoliittisen instituutin vanhempi tutkija Elina Sinkkonen valotti puolestaan Kiinassa tapahtuvaa sisäistä kehitystä. Eriarvoisuus köyhän maaseudun ja varakkaiden teollisuuskaupunkien välillä on silmiinpistävä. Tekoälyn ja kasvotunnistavien kameroiden tiheä verkoston avulla Kiinan viranomaiset kykenevät identifioimaan henkilöt jopa kadulla kulkevista. Kansalaiset (ja lähitulevaisuudessa myös yritykset) joutuvat osaksi pisteytysjärjestelmää, jossa heidät luokitellaan ja rekisteröidään toimintansa ja mielipiteidensä perusteella. Järjestelmästä on hyötyä vaikkapa rikollisuuden torjunnassa. Toisaalta se vaikuttaa suoraan yksilöiden työllistymiseen tai palkkatasoon ja karsii siten tehokkaasti toisinajattelua. Joitakin kansanryhmiä kohtaan (esimerkiksi uigurit ja tiibetiläiset) kohdistetaan toimenpiteitä, joita länsimaissa pidetään sortavina.

Molemmat alustajat painottivat sitä, että Kiina on niin suuri ja voimakas, että ulkovaltojen on yksinkertaisesti

Seppo Kimanen avaa tilaisuuden. Kuva: Elias Iirola.

Seppo Kimanen. Kuva: Elias Iirola.

pakko yrittää tulla toimeen sen kanssa mahdollisista mielipide-eroista huolimatta. Kiina on eurooppalaisille mitä suurimmassa määrin sekä uhka että mahdollisuus.

Totalitarismi ja vapaa taide

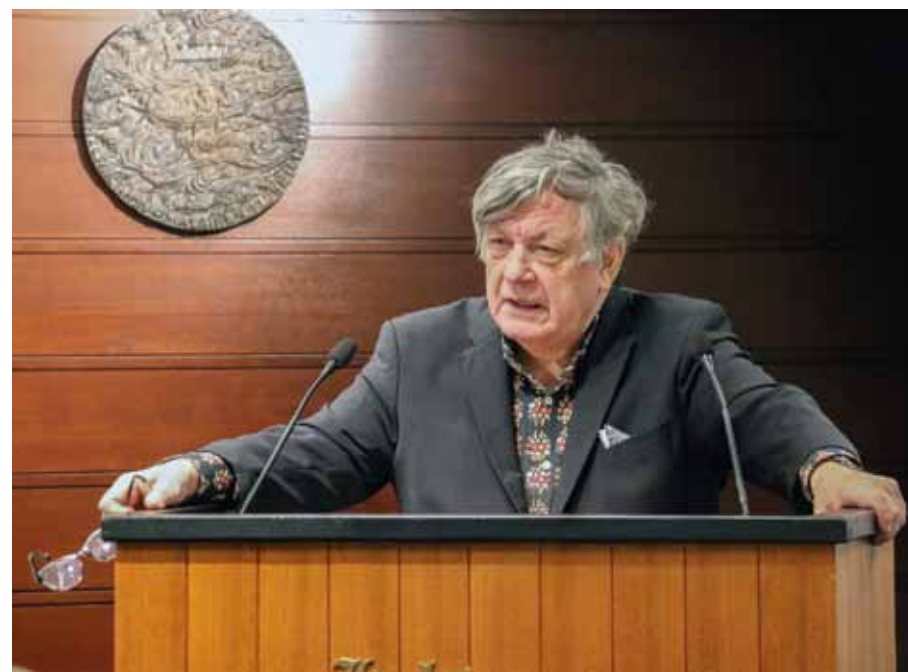
Kolmannen tilaisuuden otsikkona oli ”Totalitarismi ja vapaa taide”. Euroopassa useimmat taiteilijat olivat keskiajalta aina vuoden 1789 Ranskan vallankumoukseen asti tiukasti sidoksissa kirkon tai aristokraattien palveluskuntaan. Työntantaja saneli tavallisesti reunaehdot, joilla teokset syntyivät. Vasta 1800-luvulla parhaimmat saattoivat saada toimeentulonsa toimimalla vapaana taiteilijana. Tosin jopa nerokas Ludwig van Beethoven (1770–1827) oli vielä täysin riippuvainen aatelistoon kuuluvista mesenaateista ja nuorena menehtynyt Franz Schubert (1797–1828) kuoli pennittömänä.

Uusien kansallisvaltioiden synty ja teollistumisen myötä vaurastunut porvaristo vaikuttivat myönteisesti taiteilijoiden asemaan 1800-luvulla. Työtä riitti vähitellen yhä runsaammin niin uusissa

kansallisissa kulttuurilaitoksissa kuin yksityisten kuluttajien tarpeiden tyydyttämisessä. Kyvykkäimmät taiteentekijät saattoivat elää taloudellisesti turvattuina ja toteuttaa kutsumustaan suhteellisen vapaasti. Kuitenkin 1900-luvulle tultaessa niin kommunistisissa kuin fasisistisissa valtioissa vallanpitäjät alkoivat arvottaa taiteilijoita ja heidän työtään rodun tai poliittisen sisällön perusteella. Hitlerin Saksasta juutalaiset taiteilijat joutuivat pakenemaan massoittain ulkomaille pysyäkseen ylipäättään hengissä ja voidakseen työskennellä. Nekin ”puhtaiksi” luokitellut saksalaiset taiteilijat, jotka jäivät kotimaahansa, joutuivat työskentelemään ahtaissa raameissa. Jos halusi töitään esille, oli syytä osoittaa natsisympatiaa ja välttää ainakin joutumasta mustalle listalle ”rappiotaitteen” (Entartete Kunst) tekijänä. Italiassa Mussolinilla oli Hitleriä avarampi taidekäsitys, mutta sielläkään valtaapitäviä ei saanut ärsyttää liikaa, jos halusi elää työllään. Suurinta syntiä oli tietenkin arvostella heidän politiikkaansa.

Neuvostoliitossa Josif Stalin piti koko taiteilijakuntaa pelossa rautaisella ot-

Tarmo Kunnas. Kuva: Antti Virkkunen.

teella. Ulkomaille loikkaaminen oli tehty niin vaikeaksi, että vain harva edes yritti sitä. Stalin halusi taiteilijakunnan puolelleen, mutta jos joku osoittautui liian radikaaliksi tai itsenäiseksi, oli aina uhkana joutua karkotetuksi Siperiaan. 1930-luvulla syntyi taidesuunta, jota kutsuttiin sosialistiseksi realismiksi. Länsimaissa sille naureskeltiin, mutta Neuvostoliitossa siinä nurisematta pysyneet saivat nauttia vakituisesta toimeentulosta ja vakaasta yhteiskunnallisesta asemasta. Paradoksaalisesti ne poikkeukselliset lahjakkuudet, jotka kykenivät vastustamaan valtiovallan painostusta ja toteuttivat tinkimättömästi omaa näkemystään, saattoivat kuitenkin nousta sivistyneistön piirissä kulttiasemaan. Tällä hetkellä näyttää siltä, että Neuvostoliiton taidekulttuurista vain suhteellisen pieni osa – enimmäkseen vallankumousta seuranneina vuosina 1920-luvulla syntynyt taide – omaa kiistatonta arvoa jälkipolvien silmissä.

Professori Tarmo Kunnas pystyi ytimökkäästi, mutta samalla kiehtovasti luonnehtimaan erityisesti kirjailijoiden ja kuvataiteilijoiden ongelmallista

Markku Valkonen. Kuva: Elias Iirola.

asemaa fasistihallinnon alaisuudessa. Hän korosti sitä, että saksalainen ja italialainen fasismi erosivat merkittävästi toisistaan. Taiteilijoiden suhdetta valtanpitäjiin hän vertasi lukuisiin erilaisiin malleihin avioliitosta. Ei ole kahta samanlaista avioliittoa, kuten ei myöskään taiteilijan ja vallanpitäjän välistä suhdetta.

Lopuksi Tarmo Kunnas siteerasi kahden ranskalaisen asiantuntijan kultivoituneesti perustelemaa näkemyksiä amerikkalaisen modernin taiteen sisällöllisestä köyhyydestä ja epäterveistä sidonnaisuuksista kaupallisuuteen. Ilmaan jäi roikkumaan kysymys siitä, kuinka vapaata taide on nykyäänkään, kun pieni taidevaikuttajien klikki Lontoossa ja New Yorkissa pystyy sanelemaan, ketkä ovat tämän hetken suurimpia ja kalleimpia tähtiä kuvataiteen maailmassa. Tarmo Kunnaksen inspiroivan alustuksen jälkeen keskustelu oli poikkeuksellisen eloisa ja korkeatasoista.

Seppo Kimanen

ASUJEN- JA ASUSTEIDEN PESULA
YLI 40 V. KOKEMUKSELLE

ASiantuntija - OSAAJA

AUTOLLE ASIAKASPAIKKA PIHASSA

**SUOMALAISEN KLUBIN
JÄSENILLE 20 % ALENNUS**

**EDUSTA MAINITTAVA
PESUJA JÄTETTÄESSÄ**

Pohjoisesplanadi 37 sisäpiha
www.pyykkipoika.fi
P. 09 47800170

**POINTCOOL -
SERVICE OY**

**Suurkeittiölaiteiden ja
kylmäkalusteiden huolto
pääkaupunkiseudulla**

Pointcool - Service Oy
Konetie 1
04300 Tuusula
Puh. 09-8387 420
Fax 09-8387 4220
e-mail. pointcool@pointcool.fi

Klubia ja kulttuuria

Liityin Klubiin vuonna 2011. Kummejani ovat Johannes Koroma ja Henrik Lamberg. Ei hullumpi alku. Tiesin liittyväni kulttuuriklubiin ja olin ajatellut liittymistä silloin tällöin parinkymmenen vuoden aikana. Uskon vahvasti siihen, että kaikella on aikansa. Klubi imaisi minut mukaansa ja pääsin Henrik Lambergin kutsusta hänen johtamaansa kulttuuritoimikuntaan. Klubi avautui yhä enemmän. Sain myös kunnian tulla nimitetyksi taiteilijajäseneksi.

Kuusi vuotta sitten minut valittiin johtokuntaan ja myös vetämään ohjelματοimikuntaa. Olli Alhon jälkeen tehtävä tuntui todella haasteelliselta. Heikki Hult valittiin luotsaamaan kulttuuritoimikuntaa Henrik Lambergin jälkeen. Johtokunnan puheenjohtajana oli Johannes Koroma.

Olin näköalapaikalla ja olen edelleen. Klubista on tullut erittäin tärkeä osa vapaa-aikaani. Johtokunnan jäsenenä, ohjelmatoimikunnan puheenjohtajana ja kulttuuritoimikunnan jäsenenä olen halunnut olla paljon mukana Klubin tilaisuuksissa. Tiedän, mitä tapahtuu, ei tarvitse juuri luulla eikä arvuutella.

Vuonna 1876 perustettuun Klubiimme liitetään mieluusti sana kulttuuri. Jo Klubi-

bin tilat kertovat siitä. Vaikka rakennus ei ulkoapäin herätä sanaa kulttuuri, se tulee vastaan eri kerroksissa ja eri interioöreissä. Kaikilla on oma tarinansa. Ja tarinan kertojia riittää. Klubiveljiemme Jarmo Virmavirran kirja Pojat Suomalaisella Klubilla ja Olli Alhon, Aarno Kailan ja hiljattain keskuudestamme poistuneen Weiho Pitkäsen toimittama kirja Omalla pohjalla – Ajankuvia ja dokumentteja itsenäisyyden ajalta, kertovat tyylikkäällä ja ansiokkaalla tavalla Klubimme tarinaa vuosien saatossa.

Kulttuuria joka kerroksessa

Kulttuuri -sanaa käytetään nyky maailmassa huolettomasti ja monella tavalla, myös väärissä yhteyksissä. Kulttuurin kirjo on laaja, mutta sittenkään kaikki ei ole sivistystä, taidetta tai kulttuuria. Oman Klubimme puitteissa sana kulttuuri sopii kaikkiin kerroksiin. Kellarikerroksessa kulttuuri on vahvasti esillä. Seniori-jumpparit tulevat punaposkisina lounaspöytäan ruumiinkulttuurin voimistamina. Skruuvarit ja bridgenpelaajat viettävät aikaansa mieliharrastuksensa parissa ja sikarihuoneessa leijuu lempeä tuoksu, jota vilkas keskustelu siivittää. Klubiveljien ikähaitari on leveä.

Klubin puhallinorkesteri harjoittelee säännöllisiä esiintymisiään varten. Kuoro viettää toukokuussa 20-vuotisjuhlaansa konsertoimalla ja sitä ennen tietysti useissa tilaisuuksissa esiintyen. Klubin kevyemmän musiikin yhtye Happy Go Lucky vietti syyskuussa Klubilla 15-vuotisjuhlaansa svengaavasti musisoiden ja hyvää tunnelmaa luoden täydelle salille. Ammattimuusikoista koostuva jazzkvintettimme edustaa maamme huippua ja vetää pääsalin täyteen esiintymisellään. Edellä mainitut jazzkvintettiä lukuun ottamatta harjoittelevat kellarikerroksessa. Iso harjoitus sali on ilahduttavan vilkkaassa käytössä. Sauna lämpiää ja kellari elää omaa vahvaa kulttuuriaan.

Kun astuu viidenteen kerrokseen, kulttuuri huokuu vastaan. Tyylikäs, ajaton sisustus. Klubiveljien karikatyyrikuvia seinillä, baaritila ja siitä avautuva pääsali. Taidetta riittää. Pääsalin huomion vie aluksi Onni Ojan panoraamateos, takaseinällä kuvataan Turun Akatemian vihkiäiskulkuetta. Muotokuvia, Jean Sibeliusen rintakuva, flyygeeli, kontrabasso. Loistavat puitteet illallisille, tapahtumille, konserteille ja Klubimme aktiivisen kuvataideryhmän näyttelyille.

Jazz-trio Veikko Hakkarainen, Jorma Katrama, Rami Eskelinen.

Juhlallista tyylikkyyttä. Tila houkuttelee osallistumaan.

Uskon, että pääsalissamme olemme konkreettisesti tunteneet kulttuuriklubin identiteetin ja aistineet perinteiden merkityksen. Arvokkaat tapahtumat aina itsenäisyyspäivän juhlaan asti antavat meille klubiveljinä mahdollisuuden elää hetkiä, joissa osaamme arvostaa menneiden sukupolvien työtä ja eettisesti vahvoja ratkaisuja Klubimme hyväksi. Herkullinen lounas tai illallinen, hyvä seura, iloinen tunnelma, toisiamme kunnioittava käytös. Kaikesta tästä voimme nauttia ja samalla nostaa maljan Suomaiselle Klubille. Pääsalissamme nautimme myös musiikkimaineoista, Oktoberfestista, gourmet- ja viini-illoista, kirjan illoista ja muista kulttuurin eri lajeista ja usein vielä avec-tilaisuuksina.

Kabinettimme avaavat erilaisia mahdollisuuksia pienemmille ryhmille. Milloin vironkielen harrastajat tai runoriihen lausujat kokoontuvat, milloin erilaiset kerhot ja yhdistykset tulevat lounas- tai illallispalaverihin ja pienimuotoisiin juhliin. He luovat oman tärkeän tunnelmansa Klubin ilmapiiriin. Usein on mielenkiintoista seurata, keitä kabinettien ovien avautuessa ulos astuu. Monesti tuttuja kasvoja, kiireisiä aske-

leita. Miehiä ja naisia. Kabinettimme nimet ovat ansioituneiden klubiveljien mukaan. Tämä tuo myös vahvaa kulttuuriklubin tunnetta.

Oma lukunsa on Klubin legendaarinen olohuone ja sen vieressä oleva biljardi- ja snookersali. Klubikulttuuria monella tasolla. Olohuone on jäänyt itselleni hieman vieraammaksi paikaksi, mutta ne kerrat, jolloin olen siellä ollut, ovat jääneet mieleen vilkkaan keskustelun näyttämönä ja aitojen tunteiden kanavana. Naapurihuoneen pelipöytien ääressä käydään jännittäviä otteluita ja tunnelma on kannustava, iloinen ja veljellinen. Pelikulttuuria parhaimmillaan.

Klubin kirjastossa vallitsee asiaankuuluva hiljaisuus. Kirjakokoelmasta huomaa, miten paljon Klubilla on kirjoitettavia veljiä ja miten runsaasti Klubin omat kirjan illat tuovat sinne kirjailijavieraiden tuoreita teoksia. Klubin oma kirjasarja on tyylikäs lisä kulttuuriklubin toimintaan.

Kun pohdin Klubiamme kulttuuriympäristönä, siihen kuuluu moninainen harrastukset, joita kaikkia ei voida luonnollisista syistä sisätiloissa toteuttaa. Metsästys, tennis, moottoripyöräily, golf. Siinä joitakin. Välillä tuntuu, että emme aina muista, kuinka monipuolisia mahdollisuuksia Klubimme tarjoaa.

Edellä olen kirjoittanut aiheista, joita ohjelmatoimikunnan puheenjohtajana olen usein ajatellut. Kirjoittamastani ei löydy mitään uutta ja käänteentekevää, mutta minulle se toi jälleen mieleen, miten klubiveljiemme voisi kannustaa osallistumaan aktiivisemmin Klubin kulttuuritapahtumiin. Klubin jäseniksi voidaan hyväksyä vain miehiä, mutta suuri osa kulttuuritilaisuuksistamme on avec. Tämä on erinomaista, koska ilman aveceja joissakin Klubin kulttuuritilaisuuksissa olisi lohduttoman paljon tilaa.

Oma johtokuntakauteni päättyy vuoden vaihteessa, samoin myös kulttuuritoimikunnan puheenjohtajan, Heikki Hultin. Vuotemme ovat täynnä. Nämä kuusi vuotta ovat olleet todella antoisaa ja mielenkiintoista aikaa. Lämmin kiitos siitä veljille johtokunnassa, toiminnanjohtajille, sihteerille ja teille hyvät klubiveljet.

Hyvää alkavaa vuotta 2020!
Klubilla tavataan!

Teksti: Aarno Cronvall
Kuvat: Elias Irola

Kjell Westön Kirjailta.

Talvisota

Talvisodan 80-vuotismuisto on synnyttänyt sekä joukon julkaisuja että hieman keskustelua. Yleiskuvasta alkaa Suomessa kuitenkin vallita yhteisymmärrys. Venäjällä sen sijaan elpyy satu Mainilan laukauksista.

Sodan synnystä

Eniten on meillä pohdittu sitä, olisiko talvisodan voinut välttää. J. K. Paasikivi puhui ”Eljas Erkon sodasta” ulkoministeriä tarkoittaen. 1970-luvulla etsittiin Urho Kekkosen kannustamana sotaan syyllistä. Klassisen teoksen Diplomaattien talvisota julkaisut Max Jakobson hätkähdytti Ylen toimittajan vastaamalla: ”Miten olisi Stalin?” Hämääntynyt kysyjä replikoi: ”Tarkoitin suomalaista.”

Talvisodan 50-vuotismuisto 1989 avasi antiteesinä uusisänmaallisuuden aallon. Sitä heijasti Pekka Parikan ja Antti Tuurin elokuva Taipaleen-Vuosalmien taiseluista. Samaan aikaan murtui Berliinin muuri.

Nyt alkaa olla synteisien aika. Tuore Pekka Visurin ja Eino Murtorinteen teos Hitlerin ja Stalinin kaupankäynti Suomesta 1939–1940 päätty siihen, että Neuvostoliiton kanssa olisi päästy lokamarraskuussa 1939 sopimukseen vaihtamalla Hangon tienoon saaria, Suomenlahden ulkosaaret ja kaistale Kannasta Itä-Karjalan korpiin. Moskovan neuvottelut eivät olleet siis vain savuverho puna-armeijan hyökkäysvalmisteluille.

Suurvaltojen esikunnissa oli tietenkin päivitettyjä suunnitelmia Suomen suunnalle. Eiköhän jossakin Kremlin kassakaapissa ole sellainen edelleen? Suomen yleisesikunnallakin oli vaihtoehtoisia suunnitelmia, joista otettiin käyttöön

VK-2 eli ”Venäjän keskitys kaksi”. Siihen kuului suuri vastahyökkäys, joka toteutettiin 23.12.1939 ”hölmöntölmäyksenä”.

Stalin

Avoimeksi jää ainakin Kremlin arkistojen täyteen avautumiseen saakka se, olisivatko myönnytykset riittäneet kesällä 1940 Hitlerin edettyä liittokumppaninsa Stalinin yllätykseksi Atlantille ja jopa Jäämerelle. Stalinille tuli kiire nielaista täysin Baltia sekä Bessarabia eli Moldova. Suomeakin ehdisteltiin. Stalin oli torjunut jo sitä ennen Suomen ja Ruotsin valtioliiton, joka olisi saattanut estää jatkosodan.

Vaikea on myös nähdä, miten Stalinia tyydyttävät myönnytykset olisi saatu Suomessa läpi. Mannerheim tarjosi avuksi arvovaltaansa, mutta hän ei ollut 1939 sellainen kansallinen idoli kuin myöhemmin. ”Ryssänkenraalin” oikkuihin kyllästyneet poliitikot olivat vielä marraskuussa valmiita jopa vaihtamaan hänet Hugo Östermaniin. Vielä kevyempi oli Paasikiven auktoriteetti.

Karjalaisia ja heidän karjaansa jouduttiin evakuoimaan kiireellä sodan alettua.

Suomeen oli ostettu Vickers-panssareita, mutta vielä sodan alkaessa niissä oli tykin tilalla vesijohtoputki.

Suomalaista tykistöä sodan loppuvaiheessa Viipurin Linnasaarella. Kranaateista oli pulaa.

Laaja poliittinen rintama torjui lähes kaikki myönnytykset – olihan Suomella oikeus puolellaan kuten oli ollut mielestämme sortovuosina. Erkki viittasi myös kansainväliseen tukeen ja arvioon, että ”ryssä bluffaa”. Hangon tienoosta ei saanut edes puhua. Jyrkimpiä aluevaihdon torjuita oli Kekkonen.

Jos hallitus olisi jotenkin jyrännyt aluevaihdon läpi, kansallinen yksimielisyys olisi varmasti musertunut. Miten silloin olisi otettu vastaan Neuvostoliiton uudet vaatimukset? Talvisota saattoi olla välttämätön niin kansalliselle itsetunnolle kuin Suomen ulkoiselle asemalle. Hinta oli kallis – etenkin, kun 1941 haettiin hyvitystä talvisodasta.

Taistelujoukot

Taistelujen osalta on keskusteltu Suomen voimien jaosta. Pääisku tuli odotusti Karjalan Kannakselta, mutta puna-armeijan hyökkäysten voima pitkällä itärajalla yllätti. Sinne jouduttiin lähettämään vähäisiä reservejä. Voitot Tolva-järvellä, Raatteen tiellä ja muualla vah-

vistivat mielialaa – mutta innostuttiinko niistä liikaa?

Motit olivat oikeastaan hätäratkaisu, kun Suomen heikko tykistö ei pystynyt nujertamaan saartorenkaita nopeasti. Kollaa kesti, mutta Laatokan Karjalassa ei tarvinnut koskaan vetäytyä edes pääpuolustusasemaan Jänisjoella. Sota ratkaistiin kuitenkin Kannaksella.

Tappioiden täydentämisestä muristiin jo sodan kestäessä. ”Ylimääräisestä” väestä oli muodostettu kenttätydennysprikaateja, joista olisi lähetetty miehiä rintamajoukkoihin. Heikosti varustetut täydennyspataljoonat heitettiin kuitenkin sellaisinaan etulinjaan, samoin pikakoulutetut ”posliinidivisioonat”. Tappiot olivat suuret. Jatkosodassa toimittiin toisin eli täydennettiin kokeneita joukkoja.

Rauhan sopiminen

On keskusteltu myös siitä, tehtiinkö rauha oikealla hetkellä. Puolustusministeri Juho Niukkanen katsoi vielä muistelmissaan 1951, että olisi pitänyt turvautua Ranskan ja Britannian apuun ja jatkaa

sotaa maaliskuussa 1940. Häntä on myöhemmin tukenut prof. Heikki Ylikangas korostaen Hermann Göringin vihjetä siitä, että Suomen myönnytykset saataisiin aikanaan takaisin ”korokojen kera”.

Risto Rytin hallitus oli pyrkinyt heti uusiin neuvotteluihin, mutta Moskova tunnusti vain O. V. Kuusisen nukkehallituksen. Suomen torjuntavoittojen ja Hella Wuolijoen tunnustelujen jälkeen tilanne muuttui: Stalin oli valmis sopimaan Helsingin hallituksen kanssa.

Rauhanprosessin dynamo oli ulkoministeri Väinö Tanner. Paasikivi säesti saarnaten, että puna-armeijan kokeumat tappiot olivat mitättömiä suurvalalle. Rauha kannatti siis tehdä nopeasti. Toista mieltä olivat hallituksessa Niukkanen rinnalla lähinnä Uuno Hannula ja J. O. Söderhjelm.

Jälkiviisauden valossa koettua paremmat rauhanehdot olisi kai saatu helmikuun alkupuolella 1940 – ennen Mannerheim-linjan murtumista. Viipuri ja Sortavala olisi luultavasti saatu jäämään Suomeen – Sallasta puhumatta. Paasiki-

Hiihtopartio pitkällä itärintamalla, jossa puna-armeijan hyökkäyksen voima yllätti.

ven mielestä kansa oli kuitenkin voittojen lumoissa, vaikka tappiot Kannaksella kasvoivat nopeasti. Ja kranaatit alkoivat olla vähissä.

Länsivallat olivat kuvitelleet Suomen romahtavan nopeasti. Kun näin ei käynyt ja yleinen huomio kiinnittyi pienen maan taisteluun, Suomen avustaminen nähtiin keinoksi estää rautamalmien vienti Ruotsista Saksaan ja sitoa epäsuorasti sen voimia. Avuntarjouksen yksityiskohdat vaihtelivat kuitenkin yhtenänsä. Ilmeisesti apujoukkojen pääosa olisi jäänyt Narvikin–Kiirunan tienoille eikä Suomeen asti päässyt osa – ehkä prikaatin verran – olisi ehtinyt taisteluihin juuri vaikuttaa.

Stalin ei voinut kuitenkaan olla varma lännen operaation voimasta. Näin avuntarjous kannusti häntä irtaantumaan Suomen sodasta, kunhan Neuvostoliiton arvovalta ei vaarantuisi. Suomen voimien ehtyessä Kannaksella hän runnoi läpi Pietari Suuren rajan. Suomen alokaspataljoonat olivat 13.3.1940 jo hiihtämässä rintamalle viimeisenä reservinä.

Kuuluisassa päiväkäskyssään Mannerheim valitteli Ruotsin päätöstä kieltää lännen joukkojen läpikulku. Tukholmassa ajateltiin tietenkin omia intressejä – kuten tehtiin välitettävissä viestejä Helsingin ja Moskovan välillä. Ruotsi oli kuitenkin jo syksyllä 1939 todennut, ettei se ala sotia Suomen takia. Länsinaa-

purin ase- ja muu apu oli silti jopa ratkaisevaa Suomen pärjäämiselle.

Suomi silvottiin sodassa, mutta säilytti vapautensa ja loi maineen maana, joka puolustaa itseään. Tämä kantaa edelleen.

Teksti: Jyrki Vesikansa
kuvat: SA-kuva

Uusien jäsenten ilta

Eräänä lokakuuisena tiistaina saapui Klubin saliin eri-ikäisiä ja erinäköisiä miehiä solmiot kaulassa – ilmassa oli havaittavissa pientä jännitystä. Klubin uusien jäsenten ilta oli alkamassa ja runsas 30 uutta jäsentä oli tullut paikalle kuulemaan enemmän Klubista ja sen toimintamuodoista.

Illan juonsi tavanomaiseen – jo totuttuun, hienoon tyyliinsä ohjelmatoimikunnan puheenjohtaja Aarno Cronvall.

Puheenjohtaja Matti Viljanen toivotti uudet jäsenet tervetulleiksi mukaan Klubin toimintaan. Hän kertoi Klubilla olevan laajan ohjelmatarjonnan ja paljon harrasteita. Tämän jälkeen kaikkien toimikuntien puheenjohtajat esittäytyivät ja kertoivat vielä tarkemmin oman toimikuntansa toiminnasta.

Antti Virkkunen kertoi Klubin kuvataiteilijoista. Klubin kuoro ja orkesteri esiintyivät vuorollaan ja niiden puheenjohtajat Heikki Tapionlinna sekä Vesa Lehtisalo kertoivat esiintymisistä ja musisoinnista klubiharrasteena. Klubin sihteeri ja nuorempi klubimestari Markus Vornila kertoivat työstään Klubilla.

Klubin puheenvuorojen jälkeen ravintoloitsija Petri Väänänen (Kanresta Oy) toivotti uudet jäsenet tervetulleiksi käyttämään klubiravintolan palveluita Klubin tilaisuuksissa sekä omissa kokouksissaan ja perhejuhlissa.

Esittelyjen jälkeen tarjolla oli iltapalaa, jota nautittiin mukavan puheensorinan vallitessa.

Keskusteluissa uusien jäsenten kanssa tuli selkeästi esille, että syitä Klubiin

liittymiseen oli monia – mm. mielenkiintoinen ja monipuolinen klubi- ja teemailtatarjonta, harrasteet, verkostoituminen, lounastamismahdollisuus ja hyvä sijainti neuvottelu- ja tapaamispaikkana. Odotukset Klubin jäsenyydeltä olivat kaikilla haastatelluilla isot – moni on miettinyt liittymistä jo pidemmän aikaa.

Lopuksi uusilla jäsenillä oli mahdollisuus osallistua esittelykierrokseen Klubin tiloissa.

Jälleen oli yksi saapumiserä uusia jäseniä saatettu klubielämän piiriin.

Inkeri Lohivesi

Klubin uusia jäseniä: vasemmalta Jussi Piira, Timo Palmula, Matti Rusanen, Karri Koskela, Arto Toivola ja Mikko Sipilä. Kuva: Markus Vornila.

Vilkas syyskokous

Klubin sääntömääräinen syyskokous pidettiin keskiviikkona marraskuun 13. päivänä 146 klubilaisen läsnä ollessa. Kokouksen avasi puheenjohtajamme Matti Viljanen, joka totesi ilahduttavan monen klubiveljen olevan kiinnostunut tulevaisuutemme tekemisestä.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin kunniapuheenjohtaja Martti Enäjärvi. Hän totesi yhdistyksen kokouksen olevan Klubin korkein päättävä elin. Kokouksen sihteeriksi valittiin sihteerimme Inkeri Lohivesi aploidien kera. Tämän jälkeen valittiin pöytäkirjan tarkastajat sekä ääntenlaskijat.

Matti Viljanen esitti johtokunnan valmisteleman toimintasuunnitelman vuodelle 2020. Hän toi esiin Klubin runsaan harrastustoiminnan, kulttuuritapahtumat, Klubi-illat sekä Klubin yleishyödyllisistä hankkeista Suomen Kansan Sähköisen Muistin, jonka valtiomies-sarjaan lisätään ensi vuonna Paasikivi, Ruokakulttuuripalkinnon, joka jaetaan ensi vuonna 7. kerran sekä Suomalaisen kirjoituskilpailun, joka on maamme laajin kirjoituskilpailu ja järjestetään ensi vuonna 13. kerran.

Raimo Ilveskero talousvaliokunnan puheenjohtajana esitti ensi vuoden talousarvion. Hän käsitteli mm. tietohallintouudistusta, jäsenluetteloa sekä juhlasalin ja sen kalusteiden kunnostusta. Klubin talous on vakaa, Klubin jäsenien liittymis- ja jäsenmaksut päätettiin pitää ennallaan. Sekä toimintasuunnitelma että tulo- ja menoarvio vahvistettiin muuttumattomina.

Keskusteluissa kysyttiin jäsenten säilymisestä, jatkosota-sivuston luomisesta sekä kiitettiin ravintolaa sekä yläkellarin kesä- ja joulutauon aukioloja, jotka palvelevat hyvin jäsenten tarpeita.

Kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri, kunniapuheenjohtajamme Martti Enäjärvi ja sihteerimme Inkeri Lohivesi.

Kokouksen avausta pitämässä Matti Viljanen.

Nyt seurasi ehkä kokouksen odotetuvin vaihe eli johtokunnan vapautuneiden paikkojen täyttäminen. Ehdokaiden esittelyn ja äänestyskapuloiden perusteellisen käyttöopastuksen jälkeen päästiin itse toimintaan eli äänestämään kolme kierrosta, koska kolme paikkaa piti täyttää ja ehdokkaita oli neljä. Äänestys sujui pulmitta ja ratkaisu ilmoitettiin seinälle tuota pikaa: johtokunnan jäseniksi valittiin Pellervo Erkkilä (toiseksi kolmivuotiskaudeksi) sekä uusina Rainer Friberg ja Mauri Kotila. Lämpimät onnittelut näille vastuun kantajille heidän saamastaan laajasta kannatuksesta!

Kokouksen virallisten asioiden loppukäsittely sujui rivakasti: tilin- ja varalintarkastajiin ei tehty muutoksia.

Muissa asioissa esitettiin useitakin rakentavia puheenvuoroja. Erityisen lämminhenkiset kiitokset pitivät kuusi vuotta johtokunnan jäsenenä palvelleet Aarno Cronvall ja Heikki Hult. Klubilehden uusi päätoimittaja Heikki Hakala sai aplodein kiitetyn esittelyn, kun kysymys kosketti Klubilehteä.

Teksti: Olli Meretoja
Kuvat: Veikko Hannula

Vasemmalta Mauri Kotila, Rainer Friberg ja Pellervo Erkkilä, jotka valittiin johtokuntaan kaudelle 2020–2022. Erkkilälle kausi on toinen. Friberg on laatukonsultti, jonka harrastuksiin kuuluu kulttuuri ja erityisesti kuoro. Kotila on toiminut kiinteistöalan johtotehtävissä ja Klubilla hän on seniorijumpan isäntä sekä sikarikerholainen.

Kokouksen runsasta osallistujajoukkoa seuraamassa avauspuheenvuoroa.

Taidetta ja gourmeeta

Klubin joukkue aveceineen kävi 1.10. tutustumassa Taidekoti Kirpilään, joka on yksityinen, lääkäri Juhani Kirpilän (1931–1988) entisessä kodissa Pohjoisella Hesperiankadulla sijaitseva taidemuseo. Valtaosa museon 540 teoksesta on Kirpilän itsensä hankkimia.

Maalausten ripustus museon seinille on erittäin tiivis ja huolella mietitty. Teokset ovat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta suomalaista maalaus- ja veistotaidetta 1800-luvun loppupuolelta nykypäiviin saakka. Juhani Kirpilän ensimmäinen oma taidehankinta oli Maria Wiikin Ohdakkeita (1898).

Kiinnostavan ja mukaansatempaavan museotunnin jälkeen siirryimme ravintola Eliteen, jossa meille tarjottiin loistava illallinen. Taide ja gourmee yhdessä oli kulttuuria parhaimmillaan.

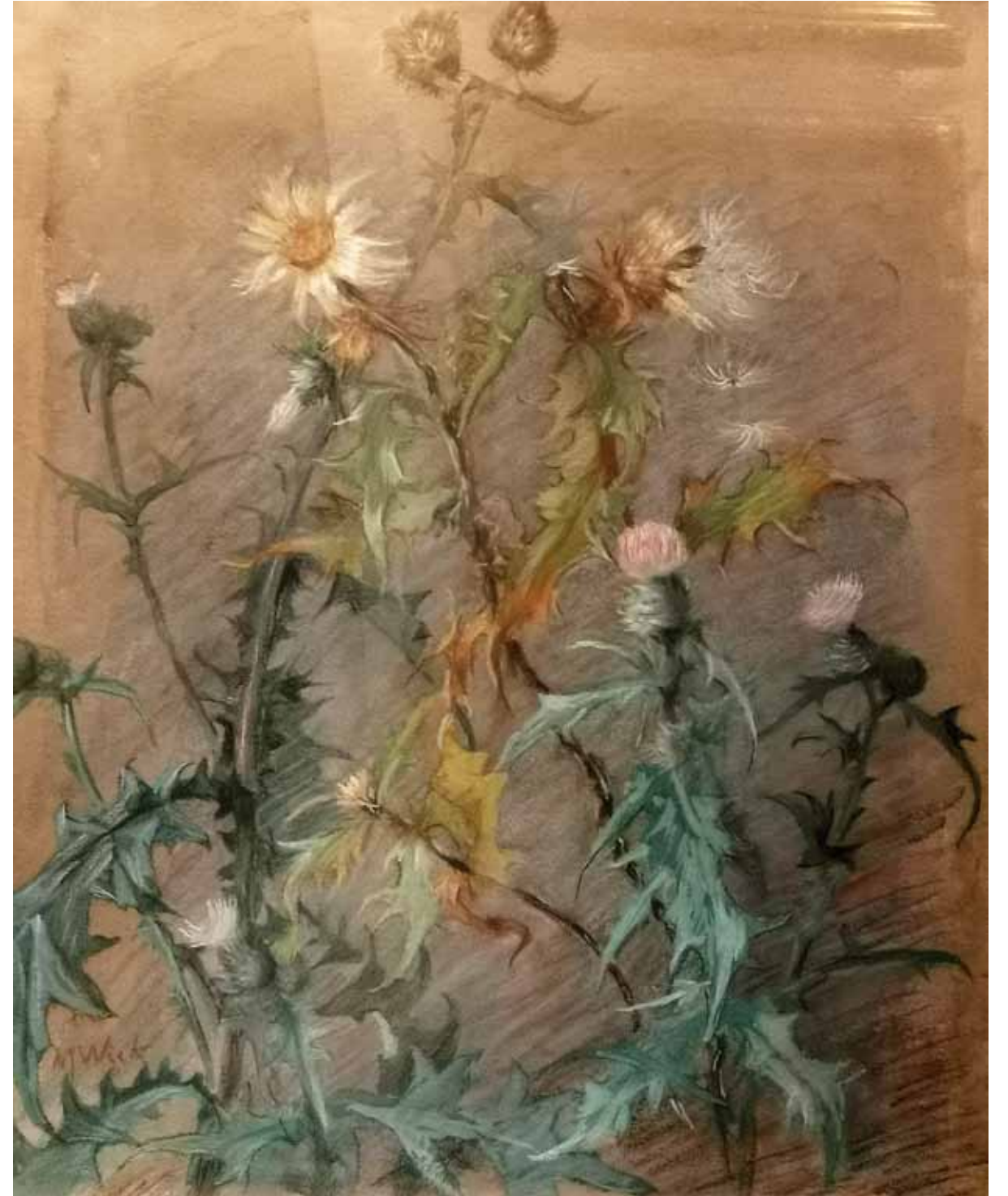

Reidar Särestöniemi. Kuva: Antti Koskimäki.

Antti Virkkunen

Klubilaisia Kirpilässä. Kuva: Antti Virkkunen.

Maria Wiik: Ohdakkeita. Kuva Antti Virkkunen.

Kulttuurin rahoitus tienhaarassa

Marraskuun puolella välissä Klubi-illan teemoina olivat kulttuuripolitiikka ja kulttuurin rahoitus. Panelisteina olivat kirjailija Juha Itkonen, Veikkauksen sidosryhmäpäällikkö Olli Joensuu, opetus- ja kulttuuriministeriön ylijohtaja Riitta Kaivosoja sekä Sinfonia Lahden intendentti Teemu Kirjonen. Keskustelua johdatteli ohjelmatoimikunnan jäsen Pekka Piispanen.

Paneelin alussa kukin osallistuja valotti omaa suhdettaan kulttuuriin ja taiteeseen. Osoittautui, että kirjailija Juha Itkonen on myös musiikkimiehiä, kun taas musiikin ammattilainen Teemu Kirjonen kertoi myös arkkitehtuurin olevan sydäntä lähellä. Arkkitehtuuri sai toisenkin ”äänen”, kun Riitta Kaivosoja valitsi sen. Olli Joensuu oli eniten teatterin ystävä. Kaikki olisivat valinneet vielä paljon lisääkin. Tämänkin kuvaa sitä, että eri taidemuotojen raja-aidat ovat vielä aiempaa matalampia.

Paljon kulttuuria hallitusohjelmassa

Pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelman kulttuuripolitiikkaa koskeva osuus

on aiempiin hallitusohjelmiin nähden selvästi laajempi. Hallitusohjelmassa linjataan, että pitkällä aikavälillä kulttuurin ja taiteen määrärahojen osuutta valtion budjetissa pyritään kasvattamaan asteittain yhteen prosenttiin. Toisaalta ohjelmassa todetaan, että Veikkauksen edunsaajille kompensoidaan tulevalla hallituskaudella arpajaislain vaikutuksen johdosta mahdollisesti vähenevät määrärahat kulttuurin, liikunnan ja nuorisotoiminnan osalta.

Keskustelijat näkivät useita haasteita ja myös synkkiä pilviä kulttuurirahoituksen päällä. Valtiontalous nojautuu osaltaan 75 prosentin työllisyysasteeseen hallituskauden aikana. Sen saavuttaminen ei ole näköpiirissä. Kansainväliset talousnäkymät ovat heikkenemässä. Protektionismi ja kauppasodat uhkaavat. Toisaalta merkittävästi työllisyyteen vaikuttavat kansalliset, yksimieliset päätöseräiset toimet ovat vaikeasti aikaansaattavissa.

– Budjetin pohjan pitävyys on todellinen uhka myös kulttuurin rahoitukselle, sanoo Riitta Kaivosoja.

Veikkaus fokuksessa

Toinen uhka on veikkausvoittovarojen kehitys. Taiteen ja kulttuurin rahoituksesta veikkausvarojen osuus on lähes 54 prosenttia.

– Veikkausvarat ovat kulttuuribudjetin ”sykkivä” osuus, toteaa Riitta Kaivosoja.

Viime aikoina on keskusteltu paljon Veikkauksen toiminnasta. Taustalla on ensinnäkin arpajaislain uudistaminen, jonka keskeisenä tavoitteena on rahapelihaittojen ehkäisy. Toisaalta esillä ovat olleet Veikkauksen epäonnistuneet markkinointitoimenpiteet.

Veikkaus linjasi kuluvan vuoden lokakuun lopussa, että sen kaikkiin peleihin tulee pakollinen tunnistauminen vaiheittain vuoden 2023 alusta. Hajasijoitettuihin raha-automaatteihin pakollinen tunnistauminen tulee jo vuoden 2021 alusta. Hajasijoitettujen automaattien määrä vähenee merkittävästi.

– Toimenpiteiden tuottovaikutus on vuonna 2022 noin 200 miljoonaa euroa. Kumulatiivinen vaikutus on vielä paljon suurempi. Tämä yhdistettynä

yhä enemmän ulkomaille tapahtuvaan pelaamiseen on todella merkittävä asia myös kulttuurin rahoitukselle, sanoo Olli Joensuu.

Tuottoa voidaan korvata lisäämällä kansainvälistä liiketoimintaa tarjoamalla tuotteita ja palveluita muille rahapeliyhtiöille. Toinen keino on saada kanavoitua suomalaisten rahapelaamista vahvemmin Veikkauksen pelisivustoille. Ulkomaisille sivustoille tapahtuvan pelaamisen arvo on tänä vuonna yli 300 miljoonaa euroa.

Veikkauksella on kolme perustehtävää. Ne ovat peliongelmien vähentäminen, tuotosta huolehtiminen ja markkinaosuuden puolustaminen. Peliongelmaisia Suomessa on tutkimusten mukaan noin 120 000, joista vaikeasti rahapeli-riippuvaisia noin 40 000.

– Päätöksentekijöiden tehtävä on arvioida, miten tasapaino näiden tehtävien kesken löytyy, toteaa Joensuu.

Klubi-illassa pohdittiin myös, onko taide- ja kulttuurirahoitus liian voimakkaasti veikkausvaroihin sidottua. Pitäisikö koko Veikkauksen tuotto tulouttaa valtion budjettiin?

– Tästä kannattaisi keskustella laajemminkin, myös peliriippuvuussyistä, sanoo Juha Itkonen.

Juha Itkonen on itsekin merkittävässä kulttuuripoliittisessa asemassa. Hän on

ollut kuluvan vuoden syyskuun alusta Taideneuvoston puheenjohtajana. Se on Taiteen edistämiskeskuksen asian- tuntijaelin, jonka tehtäviin kuuluu myös tehdä Taiteen edistämiskeskukselle esitys taiteen määrärahojen jakaantumisesta.

Kulttuuri ja urakehitys?

Paneelissa nousi esille myös se, millainen voisi olla taiteilijan tai kulttuurin ammattilaisen urapolku. Voisiko se olla samantyyppinen kuin esimerkiksi tie- teessä tai urheilussa? Taiteilijan asemaa pitäisi turvata nykyistä paremmin.

– Se edellyttää toisaalta toimia itsensä työllistäjien aseman parantamisessa. Taiteilijat, kuten monet muutkin luovilla aloilla työskentelevät, ovat yrittäjyyden ja palkkatyön välimaastossa. Taiteilijat luovat kuitenkin ennen kaikkea sisältöjä ja niille pitää olla kysyntää. Suomi on taiteen ja kulttuurin alalla pieni markkina. Kielialueemme on pieni ja esimerkiksi yksityisten tekemät taideostot aika vähäisiä, sanoo Riitta Kaivosoja.

Keskustelussa pohdittiin myös kulttuurirakentamista ja sen rahavirtoja. Toisaalta on rakennettu uutta, kuten Musiikkitalo ja keskustakirjasto Oodi, toisaalta keskeisimmät kansalliset kulttuuritilat, kuten Kansallisteatteri ja Olympiastadion, ovat remontoitavana

tai tulossa remonttiin. Tilat ovat kalliita ja ne edellyttävät myös korkeaa käyttöastetta. Tilojen rahoituksen varmistaminen voi olla erittäin pitkäaikainen ja uuvuttava prosessi, kuten esimerkiksi Kansallisteatterin pääjohtaja Mika Myllyaho on kertonut.

– On tärkeää, että kulttuuri-infrastruktuurin rahoituksen kokonaisuudessa pidetään mielessä sekä seinät että sisältö. Esimerkiksi musikaalit vetävät perinteisesti isoja katsojamääriä, mutta ohjelmisto tulisi pystyä pitämään monipuolisena., arvioi Teemu Kirjonen.

Juha Itkonen arvioi Oodin olevan paljon enemmän kuin ainoastaan kirjasto. Se on myös kunnianosoitus kirjallisuudelle sekä erilaisten ihmisten ja taide- muotojen kohtaamispaikka.

Vilkkaassa keskustelussa tarkasteltiin laaja-alaisesti eri kulttuurimuotojen ja myös niiden rahoituksen haasteita. Myös Klubin oma toiminta herätti keskustelua. Voitaisiko tehdä jotain enemmän, niin kulttuuripolitiikan kuin kulttuuri- toiminnankin saralla. Kyllä varmaankin voidaan, mutta samanaikaisesti on otettava huomioon, että kulttuuri ja taide ovat nykyään yhä monialaisempia ja monimuotoisempia.

Teksti: Pekka Piispanen
Kuvat: Elias Iirola

Antti Virkkunen.

Marko Lehmusvuo.

Paneelissa Juha Itkonen, Teemu Kirjonen, Riitta Kaivosoja, Olli Joensuu ja pj Pekka Piispanen.

Kova turvallisuus arktisella alueella

Suomen kielen sanalla turvallisuus on kaksi merkitystä; Englannin kielen sanat safety ja security kääntyvät molemmat suomen kielen sanaan turvallisuus. Olen optimisti ja uskon pitkään, että vaikka sotilaallinen läsnäolo arktisella alueella onkin kasvanut kylmän sodan loppumisen jälkeisistä vuosista, se lisää nimenomaan pehmeää turvallisuutta (safety). Onhan asevoimilla muihin viranomaisiin verrattuna ylivoimaiset resurssit alueen valvontaan, etsintä- ja pelastustoimeen ja kuljetuksiin. Pehmeään turvallisuuteen kuuluvat esimerkiksi merenkulun turvallisuus, ympäristöturvallisuus ja sosioekonominen turvallisuus. Sotilaallisen tilanteen kiristymiseen en uskonut. Arktinen alue oli menettänyt suuren osan geostrategista merkitystään.

Globaalin kiihtyneen suurvaltakilpailun myötä alue on kuitenkin noussut geopolitiikan kartalle. Alueen kovan turvallisuuden dynamikkaa määrittävät kaksi elementtiä: pitkän kantaman ohjusten ja erityisesti ydinaseiden merkitys Venäjälle ja Pohjois-Atlantin meriyhteyksien merkitys Natolle ja Euroopan puolustukselle.

Venäjä on elvyttänyt kylmän sodan aikaisen bastion-strategiansa, jonka tavoitteena oli ja on turvata strategisten ydinsukellusveneiden toimintaedellytykset. Yli 80 prosenttia näistä tukeutuu Kuolan alueen tukikohtiin. Arktisen alueen valtioista viisi on Naton jäseniä ja liittokunnan yhteinen puolustus toimii myös pohjoisilla alueilla. Arktis ei vielä ole Naton painopisteiden joukossa, mutta sen merkitys on kasvamassa. Toisistaan poikkeavat intressit ja yhteisen näkemyksen puute erottavat Venäjää ja arktisen alueen Nato-maita.

Kylmän sodan aikana Arktiksen geostrateginen merkitys oli suuri. Neuvostoliitto ja Yhdysvallat kilpailivat ydinpelotteillaan. Ballististen ydinohjusten lentoradat kulkivat Jäämeren poikki ja molempien osapuolten mahdolliseen vastaiskuun ydinsukellusveneet piilottelivat napajään alla. Kylmän sodan päätyttyä uskottiin, että arktisesta alueesta muodostuisi rauhan vyöhyke, keskinäisen vuoropuhelun ja yhteistoininnan alue. Voimapolitiikka ja suurvaltakilpailu on vähentänyt perusteita optimismiin. Mahdollinen konflikti ei kuitenkaan johtune Arktisen sisäisistä tekijöistä kuten rajaerimielisyyksistä tai kilpailusta luonnonresursseista. Näistä vallitsee selkeä yhteisymmärrys. Mahdollisen konfliktin syyt tulevat Arktiksen ulkopuolelta.

Venäjän strategisia tavoitteita ovat sisäisen vakauden turvaaminen ja suurvalta-aseman palauttaminen ja vahvistaminen. Venäjältä puuttuvat kuitenkin taloudellinen voima, pehmeä voima ja laaja liittolaisten verkosto. Venäjän voima perustuu sotilaalliseen voimaan. Tästä esimerkkinä ovat Syyria ja Ukraina. Ydinaseiden kautta Venäjä on globaali suurvalta. Venäjän intressien kannalta Arktis on ratkaisevassa asemassa.

Venäjän bastion-puolustus

Venäjän bastion-puolustusstrategia on kerrosteinen puolustusjärjestelmä, johon kuuluvat sensorijärjestelmät, merimiinat, ohjukset, alukset ja ilma-alukset. Venäjän 2017 merivoimadoktriinin mukaan rannikkojen puolustus ja pitkän kantaman konventionaaliset ja ydinohjukset ovat keskeisiä. Eri puolustushaaroja on viime vuosina modernisoitu voimakkaasti. Kaikki arktiset joukot on

saatettu Pohjoisen Laivaston johtoon. Pitkän kantaman valvonta- ja harjoituslennot aloitettiin uudelleen vuonna 2008. Näitä kykyjä on demonstroitu useissa laajoissa harjoituksissa, suurimpina Zapad-2017 ja Tsentr-2019. Lisäksi on pidetty lukuisia pikaharjoituksia valmiuden toteamiseksi. Venäjä on kunnostanut vanhoja ja rakentanut lukuisia uusia tukikohtia Siperian rannikolle ja Jäämeren saarille. Kaksi hyvin varustettua ja koulutettua arktista prikaatia on perustettu Norjan ja Suomen rajojen läheisyyteen. Puolustukseen kuuluvat myös modernit hyökkäyssukellusveneet ja keveämmät taistelualukset, joilla on hyvin pitkän kantaman ohjusjärjestelmiä. Vaikka järjestelyn nimenä on puolustus, on järjestelmällä myös hyökkäyskykyä. Venäjän sukellusvenetoiminta on kasvanut kylmän sodan tasolle merkittävässä GIUK-kapeikossa (Grönlandi – Islanti – Britannia), joka on portti Jäämereltä Atlantille ja päinvastoin. Mitä kireämpi kansainvälinen tilanne on muualla, sitä tärkeämpi Venäjälle on bastion-puolustus.

Venäjän kokiessa itsensä uhatuksi, pyrki se edelleen vahvistamaan bastion-puolustustaan. Yksi mahdollinen skenaario olisi oman alueen laajentaminen pohjoiskalotin suunnassa, siis pohjoismaiden pohjoisosiin. Tämä ei olisi erillinen tapahtuma, vaan se liittyisi laajempaan sotilaalliseen konfliktiin Euroopassa. Jo nyt Venäjän pitkän kantaman ohjusjärjestelmät kantavat pitkälle Pohjoismaihin ja Norjanmerelle. Norjan pohjoisosien hallinta parantaisi Venäjän toimintaedellytyksiä Norjanmerellä. Toisaalta Norja on myös merkittävä Naton toimintakyvyn kannalta alueella. Venäjän bastion-puolustuksen

kannalta demilitarisoitujen Huippuvuorten hallinta olisi keskeistä. Maihinnousua lienee harjoiteltu simulaationa Zapad-2017 -harjoituksessa. Samassa harjoituksessa Venäjä ryhmitti pitkän kantaman Iskander-M -ohjuksia Norjan rajan läheisyyteen. Venäjä on myös tehnyt useita simuloituja lentohyökkäyksiä norjalaisia kohteita vastaan ja harjoittanut GPS-häirintää pohjoisessa, Norjassa ja Suomessa.

Naton kollektiivinen puolustus

Viisi arktista valtiota, Norja, Islanti, Tanska, Kanada ja Yhdysvallat, ovat Naton jäseniä. Artikla viiden mukainen kollektiivinen puolustus on voimassa myös arktisella alueella, mutta Natolta puuttuvat suunnitelmat alueelta. Vuoden 2010 strategisessa konseptissa Arktista ei edes mainita. Nato ei ole lisännyt läsnäoloaan pohjoisessa, vaikka Norja on sitä halunnut. Kanada vastustaa Arktiksen kansainvälistämistä. Eikä Nato halua provosoida Venäjää. Kylmän

sodan jälkeen Nato keskittyi operaatioihin oman alueensa ulkopuolella. Arktis unohtui ja valvonta- ja meritaistelukyky alueella heikkeni. Sukellusveneentorjuntakyvystä katosi puolet.

Euroopan turvallisuusympäristö heikkeni Ukrainan tapahtumien jälkeen. Nato on taas keskittynyt alueelliseen puolustukseen. Ryhmitystä on vahvennettu erityisesti Keski- ja Itä-Euroopassa. Nyt Naton fokus on kääntymässä pohjoiseen. Nato päätti perustaa uuden yhteistoimintajohtoportaan, North Atlantic Joint Forces Command'in. Pelote ja valvontakyky GIUK-kapeikossa paranee. Naton 2018 Brysselin huippukokouksessa Pohjois-Atlanti todettiin elintärkeäksi meriyhteydeksi. Vaikka Euroopassa on investoitu alueellisen puolustuskäyvyn parantamiseen, on Naton puolustuskäyky riippuvainen Yhdysvalloista Atlantin yli tulevista vahvennuksista. Brysselin julistus toteaa, että tilannetietoisuutta ja yhteistä meritaistelukykyä on pohjoisessa kehitettävä,

painopisteinä sukellusveneentorjunta, maihinnousuoperaatiot ja meriyhteyksien turvaaminen.

Yksittäiset Nato-maat ovat investoineet tarvittaviin kykyihin. Norja on nostanut puolustusbudjettiaan 25 prosenttia vuodesta 2015. Maa hankki F-35 -hävittäjiä, sukellusveneitä ja merivalvontakoneita. Islanti on taas avannut Keflavikin lentotukikohdan Yhdysvaltojen lentoyksiköille. Yhdysvallat on perustanut uudelleen 5. Laivaston, jonka toiminta-alue on Pohjois-Atlanti. Maa on sijoittanut 700 merijalkaväen sotilasta Norjaan ja lisäksi varastoi materiaalin 4500 sotilalle. Nämä kehitysaskeleet ovat merkittävästi lisänneet Naton ky-

>>

Strategisesti tärkeitä Arktiksen alueita: GIUK-kapeikko ja huippuvuoret (Svalbard), tummennettu alue: alueen hallinta/herruus, vaaleampi tummennus: herruuden kiistäminen. Kartta Kauko Kyöstö, lähde House of Commons Defence Committee 2018.

Strategisesti tärkeitä: GIUK-kapeikko ja huippuvuoret (Svalbard), tummennettu alue: alueen hallinta/herruus, vaaleampi tummennus: herruuden kiistäminen. Kartta Kauko Kyöstö, lähde House of Commons Defence Committee 2018.

kyä valvontaan ja taistelukykyyn alueella. Nato on myös järjestänyt laajoja harjoituksia alueella. Joka toinen vuosi järjestetään Cold Response -harjoitus Norjassa. Vuoden 2018 Trident Juncture -harjoitukseen osallistuivat kaikki Nato-maat ja Suomi ja Ruotsi, 50 000 sotilasta, 250 lentokonetta, 65 alusta ja 10 000 ajoneuvoa. Yhdysvaltojen Harry S. Truman on ensimmäinen lentotukialus napapiirin pohjoispuolella yli 30 vuoteen. Ensi vuoden Defender-Europe -harjoituksessa siirretään kokonainen divisioona Atlantin yli Eurooppaan.

Naton aluepuolustuskyky pohjoisessa ja Atlantin meriyhteyksien turvaamiskyky ovat kehitymässä. Seuraavaksi Nato tarvitsee vision liittokunnan intressien turvaamisesta pohjoisessa ja Naton meristrategian päivityksen.

Yhteistoiminta kuitenkin jatkuu

Vaikka Pohjois-Euroopan turvallisuusympäristö on muuttunut huonompaan suuntaan, on kansainvälinen yhteistoiminta jatkunut suhteellisen hyvin Arktiksessa, esimerkkinä Arktisen Neuvoston toiminta sekä raja- ja kalastuksenvalvonta. Puheyhteys on auki arktisten maiden välillä muilla aloilla kuin puolustuksessa. Mutta strateginen kilpailu jatkuu. Venäjä kokee Naton olevan jatkuva uhka sen turvallisuudelle. Se katsoo kyseessä olevan nollasummapeilin. Lännelle tämä on ongelma, sillä Venäjän turvallisuustarpeiden täyttäminen vähentää muiden turvallisuutta.

Jaakko Savisaari

Luettavaa asiasta kiinnostuneille:

fia.fi: The Geostrategic Arctic: Hard security in the High North
hybridcoe.fi: Strategic Analysis 5/2019: The ice dragon – Chinese interests in the Arctic

Venäjän pohjoisimman tukikohdan hallinto- ja asuinrakennuksia Alexandran maalla (osa Franz Josefin maan saaristoa).
Kuva: Venäjän puolustusministeriö.

Turvallisuusympäristö muutoksen kourissa

Atlanttiseuran puheenjohtaja Liisa Jaakonsaaren Ulkopoliittikan illan yhteenvedo.

Yhdysvallat ja Eurooppa etääntyvät toisistaan. Samalla sääntöpohjainen kansainvälinen järjestelmä rapautuu. Arvot, joka ovat sitoneet Euroopan ja Yhdysvallat yhteen, ovat koetuksella. Euroopan vahva transatlanttinen suhde Yhdysvaltoihin voi kuitenkin kestää ja on toivottavaa, että se kestää.

Venäjä määrittää uudelleen suhdettaan Eurooppaan. Kiina lähestyy Eurooppaa, mutta etääntyy arvoiltaan. Euroopan globaali merkitys vähenee, etenkin jos Brexit toteutuu.

Tulevat vuodet ovat ideologista kamppailua siitä, millainen kansainvälinen järjestelmä tulee nykyisen tilalle. Vahvistuuko suurvaltojen välinen kilpailu vai saako monenkeskinen yhteistyö uutta energiaa ja uskottavuutta.

Turvallisuusympäristössämme tapahtuu koko ajan isoja muutoksia, joten jatkuva kansalaiskeskustelu ulko- ja turvallisuuspolitiikasta on tarpeen.

Nato

Keskustelu Natosta on tärkeää riippumatta siitä, hakeeko Suomi koskaan Naton jäsenyyttä. On hyvä tietää ja ymmärtää, mikä Nato on ja miten se toimii. Tämä siksi, että Nato on keskeinen toimija Euroopan turvallisuudessa ja omassa turvallisuusympäristössämme. Ranskan presidentin Emmanuel Macronin kritiikki Naton aivokuolemasta on otettava vakavasti, mutta on myös ymmärrettävä Macronin tarve Ranska ensin -retoriikalle.

Suomella on ollut useassa hallitusohjelmassa ja selonteossa linjaus, joka on tulkittu Nato-optiona eli mahdollisuutena hakea Nato-jäsenyyttä. Se riippuu

sekä Suomen tahdosta että Naton halukkuudesta ottaa uusia jäseniä.

Naton näkökulmasta Suomi olisi varmasti tervetullut jäseneksi. Liittyminen on kuitenkin monivaiheinen prosessi, joka edellyttää Suomen halun liittyä, kutsun Natosta, Nato-maiden yksimielisen päätöksen ja jokaisen Nato-maan parlamentin hyväksynnän.

Liittyminen 10 vuotta sitten olisi kenties ollut helppoa. Tänä päivänä Suomen jäsenyys olisi myös mahdollista, mutta poliittinen hinta ja riskit voisivat olla suuremmat nyt kuin aikaisemmin.

EU:n puolustusyhteistyö

Suomi on ollut innokas tiivistämään Euroopan unionin puolustusyhteistyötä. Yhteistyön tiivistäminen on tärkeää, mutta Suomessa on annettu suurempi merkitys Lissabonin sopimuksen lausekkeelle keskinäisestä avunannosta kuin muissa Euroopan unionin jäsenmaissa.

Olen huomannut Euroopan parlamentissa, ettei solidaarisuuslausekkeelle EU:n Nato-maissa juuri anneta painoarvoa, kun keskinäisen avunannon tosipaikan tullen hoitaa yhteinen puolustusliitto. Tätä perusrakennetta ei edes presidentti Donald Trump ole pystynyt horjuttamaan.

Suomessa on edelleen auki linjakysymys: miten Euroopan unionin keskinäisen avunannon lauseketta pitää tulkita. Tasavallan presidentti Sauli Niinistö on myös ilmaissut tarpeen käydä asiasta keskustelua.

Mielestäni näköpiirissä ei ole turvallisuusympäristön muuttumista ainakaan suotuisampaan suuntaan. Keskeinen kysymys onkin, miten paljon Naton ovi on raollaan seuraavan 10 vuoden päästä, jos turvallisuusympäristö jatkaa heikentymistään. Tämän kysymyksen pohdinta olkoon osa Suomen Nato-suhteen määrittämistä.

Liisa Jaakonsaari

Liisa Jaakonsaari ja Pertti Torstila Ulkopoliittikan illassa 20.11.2019. Kuva Markus Vornila.

Talouselämyksen ilta

Talouselämyksen iltojen uuden puheenjohtajan Matti Karhun vieraana oli 10.10. Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksen ETLAn ennustepäällikkö, valtiotieteen tohtori Markku Lehmus. Illan aihe oli mitä ajankohtaisin eli Brexit, jonka vaikutuksista Britannian, Suomen ja muuttaman muunkin maan talouteen kuultiin aina vuoteen 2030 ulottuvan tutkimuksen valossa. Klubin asiantunteva jäsenistö tunsu suurta huolta hankkeen vaikutuksista. Teksti ja kuvat Elias Iirola.

Oikeuspolitiikan ilta

Oikeuspolitiikan illassa 17.10. esitelmöineen oikeusministeriön kansliapäällikkö Pekka Timosen esitys oikeuspolitiikan tilasta nyt ja tulevaisuudessa käsittelee myös hallitusohjelman toteutusta. Erityisenä asiana tuli esille ministeriön henkilöstömenojen suhteellisen suuri osuus, minkä vuoksi pienetkin muutokset ministeriön budjetissa vaikuttavat vahvasti siihen palveluun, mitä kansalaiset ministeriön toimialalla voivat saada. Keskustelu oli osittain värikästäkin ja kuvasti kansalaisten huolta myös oikeusasioiden laadun varmistamisesta. Teksti ja kuva Elias Iirola.

Oktoberfest

Oktoberfest 11.10. oli uuden ravintoloitsijamme Petri Väänäsen ensimmäinen kattaus jo perinteeksi muodostuneelle Klubin Oktoberfestille. Mukana olivat myös Klubin kuoro ja Puhallinorkesteri. Tapahtumaa vietettiin laulun, naurun, soiton, yhdessäolon ja hyvän ruoan merkeissä. Teksti Elias Iirola. Kuva Veikko Hannula.

EU-ilta

EU-illan 22.10. vieraana oli valtioneuvoston kansliasta valtiosihteeri Kare Halonen ja aiheena, miten EU vastaa niihin sisäisiin ja ulkoihin haasteisiin, mitä ovat aiheuttaneet brexit, heikentyvät talousnäkymät, arvokeskustelu, ilmasto, maahanmuutto, kiristyvät suurvaltasuhteet, kauppasota, terrorismi ja alueelliset kriisit. Kun näkymiä lisäksi on hämärttänyt tosiasia, että Eurooppa-neuvostolla on kohta uusi puheenjohtaja, Euroopan parlamentti on vasta valittu ja uusi komissio on pian aloittamassa toimikauttaan sekä että Suomen EU-puheenjohtajuuskausi on puolivälissä, aiheita riitti tiiviin asiakeskeisen esityksen lisäksi vielä moniin klubiveljien puheenvuoroihinkin. Illan isäntänä toimi Eikka Kosonen. Teksti ja kuva Elias Iirola.

Kuvataideilta

Kuvataideillassa 29.10. Antti Virkkunen johdatti kuulijoita löytöretkelle maisemamaalauksen maailmaan. Antti jakoi omaksumaansa laajaa tietoa maalaamisesta ja saimme vastaanottaa täyden paketin muun ohella siitä, miten taiteilijan tulisi asettaa tavoitteensa, valita aiheensa ja käsitellä sitä, mitkä ovat maalarin perustaidot, joita voi opiskella, teoksen sommittelusta, maalaustekniikasta, miten syvyysvaikutelma luodaan, mitkä ovat maalarin haasteita, joihin vastataan pelkistämällä, irtautumalla realismista ja etsimällä oma maalaustapa. Ennen siveltimeen tarttumista taiteilija miettii, mitä hän haluaa kertoa, mikä on teoksen taiteellinen idea, sommittelu, värimaailma, maalausjärjestys, tässä vain muutamia viitteitä esityksestä.

Antti Virkkuselle reaali maailman maisema on pelkkää raaka-ainetta, mistä oheiset kaksi kuvaa, valokuva Puro, ja taiteilijan näkemys samasta aiheesta, maalaus Elämän lähteellä, ovat hyvänä esimerkkinä. Teksti Elias Iirola. Kuvat Antti Virkkusen kokoelmasta.

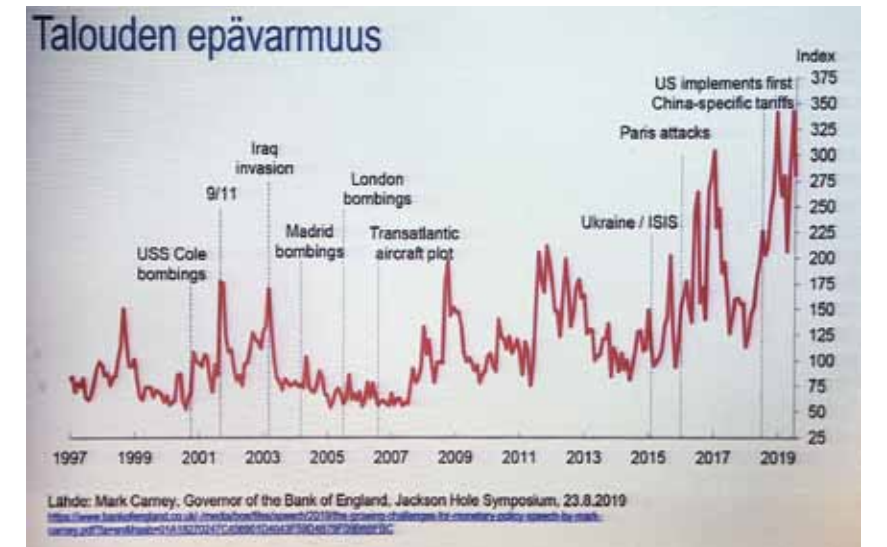
Kirjan ilta

Kirjan illassa 4.11. Tapani Ruokasen vieraana oli Klubin taitelijajäsen Seppo Kimanen ja esitellyssä Seppo Kimasen kirja Kamarimusiikin kauneus. Musiikkimaailman monitoimimiehen kansainvälinen ura ja hänen toimintansa Kuhmon Kamarimusiikin perustajana ja pitkäaikaisena taiteellisena johtajana olivat kuulijakunnan suuren kiinnostuksen kohteena. Kirja kertoo kamarimusiikin tarinan sen tärkeimpien tekijöiden ja teosten kautta. Teos on ainutlaatuinen johdatus tämän eurooppalaisen taiteen ääreen. Teksti Elias Iirola. Kuva Antti Virkkunen.

Ministerilounas

Ministerilounaalla 5.11. valtiovarainministeri Mika Lintilä esitti monipuolisessa esityksessään muun ohella, miten investointien lisäämiseksi yritysten olisi muutettava toimintatapaansa ja palkitsemisjärjestelmiään lyhyen aikavälin voitontavoittelusta pidemmän ajan taloudelliseen menestykseen. Luottamusta lisäämällä tulisi saada aikaan positiivinen kierre, mikä johtaisi uusien työpaikkojen syntyyn ja talouden kasvuun. Kuva talouden kasvun epävarmuuden indeksin noususta eri tapahtumien johdosta puhuu myös vakavaa kieltään. Teksti ja kuvat Elias Iirola.

Weijo Pitkänen

”Kaksinkertainen politrukki” viihtyi Klubin ilmapiirissä

Klubin pitkäaikainen kunniajäsen, valtiotieteen tohtori Weijo Pitkänen kuoli 29.10.2019 vaikean sairauden uuvuttamana. Hän oli syntynyt opettajaperheeseen 4.3.1938 Käkisalmenella. Karjalaisuus olikin Weijolle tärkeää, sitä hän harrasti loppuun asti.

Ylioppilaaksi Weijo tuli Jyväskylän lyseosta. Valmistuttuaan valtiotieteen kandidaatiksi hän toimi Kokoomuksen Nuorten Liiton pääsihteerinä 1963–1970. Vanhemman polven oli joskus vaikeaa ymmärtää nuorten puheita porvarismista, jota nuoret Weijon johdolla kehittivät. Weijon johdolla KNL:n toimintasuunnitelmaan kirjattiin, ettei isänmaallisuuskään ole vakioarvo, joka ”täytyisi omaksua sellaisenaan”. 60-luku oli kokoomusnuortenpiirissä vilkkaan keskustelun aikaa.

1970-luvun alussa Weijo oli puolueen eduskuntasihteerinä, mutta palasi pian puolueen ohjelmapäälliköksi. Ohjelματοimikunnan puheenjohtajana oli Juha Vikatmaa. Puolueen ohjelmien uudistustyön symboliksi nousi ”sosiaalinen valintatalous”. Vikatmaan lisäksi Weijon tärkeitä työkavereita 60- ja 70-luvuilta olivat mm. Ilkka Suominen, Ilkka Kanner, Jussi Isotalo ja Iikko B. Voipio.

Kokoomuksen ja keskiryhmien yhteistyön kehittämiseksi perustettiin 70-luvun alussa organisaatio nimellä ”K80”. Siinä oli mukana kokoomuslaisten lisäksi keskustaa, liberaaleja ja ruotsalaista kansanpuoluetta edustavia henkilöitä. 1970-luvun lopulla Weijon oli vaikeaa sopeutua puolueen ilmapiirin muutokseen. Hän siirtyi kansanedustaja Eeva Kuuskosken vanavedessä keskustaan 1980 ja työskenteli keskustan palkkalisloilla kesäkuuhun 1991 asti. Viime vuodet hän valmisteli väitöskirjaansa.

Se ilmestyi 1991 nimellä ”Läpivalaistua valta. Suomalaisten kansanedustajien persoonallisuustyyppien tarkastelu kuvakertomustestin avulla”.

Vuonna 1992 Weijo Pitkänen siirtyi Ulkopoliittiseen Instituuttiin erikoistutkijaksi tutkimaan itäisen Keski-Euroopan kysymyksiä. Tutkimus ”Isänmurha idässä – pohdintoja itäisen Keski-Euroopan ’kansojen syksyn’ ymmärtämiseksi” ilmestyi vuonna 1996.

Koko uransa ajan Weijo Pitkänen sijoittui uudistajien joukkoon. Tämä ei herättänyt pelkästään suosionosoituksia. Keskusteluun Weijo pyrki vastaamaan perustellusti ja usein filosofisella otteella, joka vaati keskustelukumppaneilta paljon. Työuransa tiivistelmäksi hän alkoi merkitä ”kaksinkertainen politrukki”.

Yksityis- ja klubielämää

Weijo Pitkänen oli pitkään naimisissa kieltenopettaja Eeva-Liisa Pitkäsen (os. Tiira) kanssa, jota hän kutsui nimellä ”Madame” ranskan kielen harrastuksensa mukaan. Pitkäsellä on 5 lasta ja 11 lastenlasta. Musisointi on ollut luovan perheyhteisön suuri ilo.

Työelämän jäätyä taakse Weijo keskittyi toimimaan Helsingin Suomalaisella Klubilla, jonka jäsen hän oli vuodesta 1967. Klubista tuli hänen henkinen kotinsa. Siellä hän kertoi parhaat juttunsa kalaretkiltä ja lenkipoluilta. Varpunen aurinko kyljessään ja savusilakat olivat Weijon veneretkien kohokohtia.

Weijo toimi Klubin johtokunnan jäsenenä ja kulttuuritoimikunnan puheenjohtajana 2002–2007. Klubilla hän oli huomattava vaikuttajapersoonana, useiden kokoontumisten keskipiste ja mielipidejohtaja. Kunniajäseneksi hänet kutsuttiin 2008. Biljardisali, Klubin kuoro, kuvatai-

deryhmä ja runoriihi-illat olivat hänen suosikkiympäristöjään. Oma lukunsa oli konversationsiryhmä DFBMIB (Den första bör man inte bita) -veljeskunta jonka suurmestari Weijo oli. Keskustelujen tuloksena oli ainakin hauskaa, saattoi sivustakatsoja päätellä.

Runojen kirjoittaminen oli Weijon suuri rakkaus. Hänen runokynästään syntyi lyhyitä runoja ja mietelmiä kalenterien marginaaleihin, kirjoihin, paperilappuihin. Hän kokosi ystäville tarjotut viestit kahdeksi kirjaksi nimellä Omistuksia 1 ja 2.

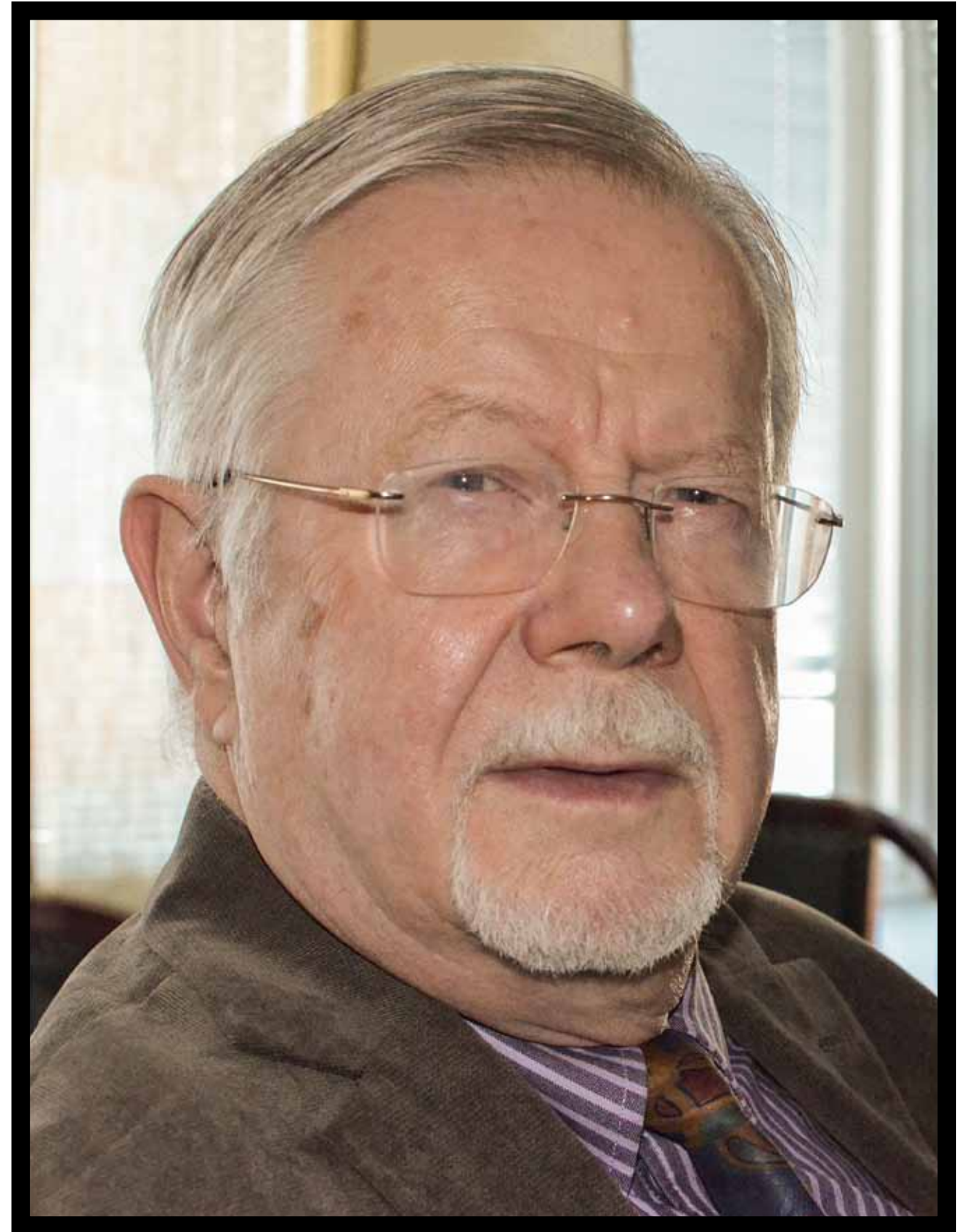
Weijo oli loppuun asti valoisa, hän iloitsi perheestään ja ystävistään. Viimeiseksi viestiksi ystävilleen hän kirjoitti runoa ”Portilla”. Runo odottaa portin tuolla puolen.

Teksti: Jarmo Virmavirta
Kuva: Elias Iirola

Vihreä sydän

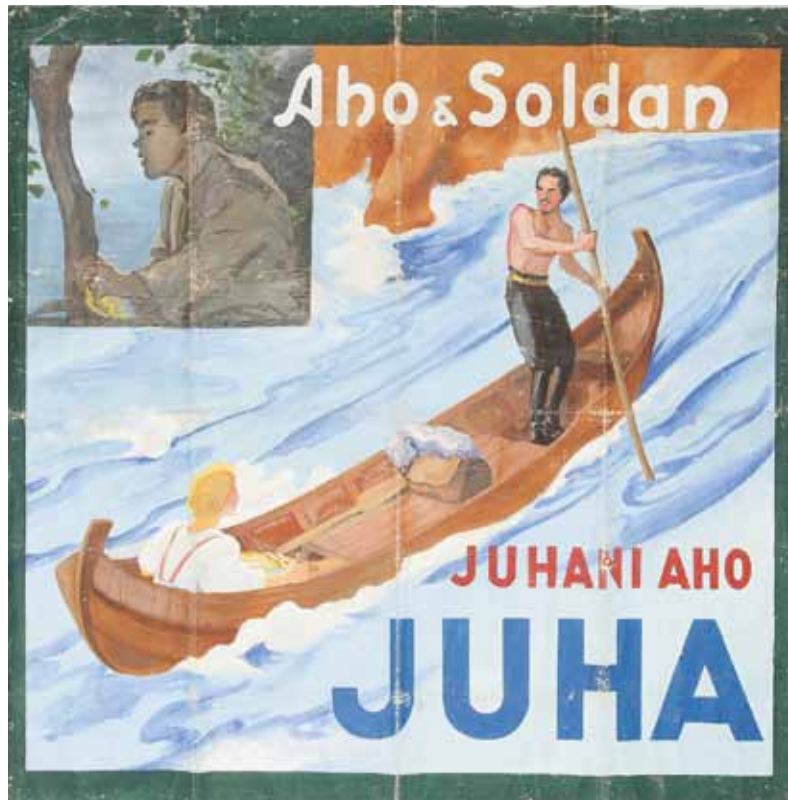
*Katsoin peilistä itseäni
ja olin varma, että sydämeni
läpi kulki punainen, kuuma veri.
Kun katsoin peilin taakse,
siellä ei ollut ketään.
Silloin olin varma, että
sydämeni oli lentänyt pois.
Hiljaa. Kohti
vihreää metsää.*

Weijon runo Matti Viljaselle. Kirjoitettu Klubin olohuoneessa 6.8.2007

Kotimainen elokuva on osa kansakuntamme muistia

1344 suomalaisten kuvien kudetta

Nyrki Tapiovaara: Juha (1937)

Suomen Kansallisfilmografiaan on kirjattu 1344 kotimaista elokuvaa vuosilta 1907–2019, joista pitkiä elokuvia on 1273 kappaletta. Jo 112 vuotta olemme punoneet tätä 24 kuvaa sekunnissa silmiemme ohi etenevää unelmien kudetta, joka synnyttää yhteisiä muistoja, jaettua suomalaista alitajuntaa ja ajoittain myös nostalgista hymyilyä. Teuvo Puron ja Louis Sparren Salaviinanpolttajista (1907) on kuljettu ajallisesti pitkä tie Mikko

Koukin Fingerporiin (2019). Matka monine mutkineen ja sivupolkuineen on kuitenkin kulttuurisen ymmärryksen etäisyysmittareilla ehkä lyhyempi.

”Näytelmäelokuva” on kuvaava termi taiteenlajille, jossa erityisesti äänielokuvan kaudelle tultaessa käytettiin runsaasti näytelmiä käsikirjoitusten pohjana. Esimerkiksi 1930-luvun fiktioelokuvista 34 perustui näytelmätekstiin ja vain yksi enemmän alkuperäis-

käsikirjoitukseen. Kun lisäksi proosa-, runo- tai sarjakuvateokseen pohjautuvia elokuvia tehtiin 28 kappaletta, voi vain todeta, että alkuperäisideoiden määrä hävisi selvästi sovitusten määrälle. Vaan mikäpä oli sovittaessa, kun oli mistä ottaa: Minna Canth, Aleksis Kivi, Jalmari Finne, Johannes Linnankoski, Larin-Kyösti, Hella Wuolijoki, Mika Waltari ja niin edelleen. Määrältään 1930-luvun ylivoimainen kuningas oli Yrjö Soini, joka ehkä paremmin Agapetuksena tunnetaan. Agapetus-filmatisointeja kertyi noille kymmenelle vuodelle peräti kahdeksan kappaletta.

Elokuva kulttuurin edistäjänä

Siitä huolimatta, että elokuvan lainalaisuudet taidemuotona ja kaupallisena tuotteena pakottivat luonnollisesti karsimaan ja muokkaamaan sovitettavia alkuperäisteoksia, on elokuva mielestäni toiminut ansiokkaasti suomalaisen kirjallisen kulttuurin leviämisen edistäjänä. Vaikka esimerkiksi Niskavuoren suvun kohtaloita on toki antoisinta seurata näyttämöltä, jonne ne ensisijaisesti on kirjoitettu, ei suurimmalla osalla kansakuntaa ollut mahdollista päästä niitä katsomaan Helsingin Kansanteatteriin, ehkei edes paikallisempaan teatteriin. Filmatisoinnit kuitenkin mahdollistivat suurelle yleisölle pääsyn näiden taideteosten pariin, vaikka valkokankaalle sovitettuinakin. Toisena esimerkkinä Wuolijoen näytelmään perustuvalla Valentin Vaalan ohjaamalla Juurakon Huldalla (1937) arvioidaan olleen tekoaikanaan jopa miljoona katsojaa.

1930-luvulta voidaan katsoa alkaneen kotimaisen elokuvan ns. kultakauden, jonka lähtölaukauksena tavataan pitää Suomen Filmiteollisuuden (SF) syntä. Yhtiön perusti Erkki Karu vuonna 1933 erottuaan riitaisesti Suomi-Filmi Oy:n johtajan paikalta. Kilpailijan tulo Suomi Filmin liki yksinvaltiaana hallitsemille markkinoille tarkoitti tuotettujen studioelokuvien määrän huimaa kasvua: 1930-luvun 91 näytelmäelokuvasta 1950-luvun 207:ään merkittiin 116% lisäystä parissa vuosikymmenessä.

Televisiovastaanotinten yleistymisen toi Suomeen muuallakin maailmassa koettuja ilmiöitä, kuten suurten elokuva-studioiden toiminnan hiipumisen, elokuvien katsojalukujen romahduksen ja murroksen myös elokuvan estetiikassa. Näin elokuvan kultakausi päättyi jopa yllättävän nopeasti 1960-luvulle tultaessa.

Elokuva osana kansakuntamme muistia

Heinäkuinen ilta Sammatissa, jossa 17-vuotias poikani on lukiotoverinsa kanssa vetäytynyt kesäpaikan yläkertaan katsomaan elokuvia tabletin näytöltä. Katselulistalle ovat valikoituneet Edvin Laineen ja Viktor Tregubovitshin itenäistymisvaiheitamme kuvaava Luotamus (1976) sekä Veikko Itkosen musiikkihupaelma Mullin Mallin (1961). Urakan jälkeen kuuluu tyytyväisiä kommentteja ja vaikka nuorten herrojen valintoihin ehkä onkin liittynyt odotus tahattomasta komiikasta, kulkee keskustelu etenkin Luottamuksen osalta enemmän sen teemoissa kuin yhteistuotantoihin usein kuuluneissa elokuvallisissa ongelmissa. Keskustellaan Leninistä, ETYK-kokouksesta ja itselläni ajatus rientää pohtimaan elokuvan asemaa kansakuntamme muistina ja dokumenttoijana.

Kansamme ja valtiomme historiaa kuvaavien teosten osalta asia vaikuttaisi olevan melko ongelmaton, mutta mitä erityisen suomalaista on löydettävissä Aarne Tarkaksen lännenelokuvaparodissa Villi Pohjola (1955), jossa Tundra-Tauno (Tapio Rautavaara) seikkailee

Ville Salminen: Säkkijärven polkka (1955)

Utopilan kaupungissa? Millaisia jälkiä kansakuntamme sieluun ovat jättäneet vaikkapa jo mainittu Mullin Mallin, Ville Salmisen elämäkertaelokuva Säkkijärven polkka (1945) tai lukuisat sotilasfarssit, kuten Roland af Hällströmin Miljonäärinonni (1953)?

Mahdollisten elokuvataiteellisten ansioiden lisäksi perintöämme ovat aina elokuvasta ja sen tekijöiden tavoitteista riip-

pumatta myös musiikki, puheenparsi, ajankuva, asenteet, ihmiset, pukeutuminen, tavat ja niin edelleen. Esimerkiksi Matti Kassilan Komisario Palmu-filmatisoinneissa meitä kiinnostaa nykyään tarinan ja näyttelijäntönnön rinnalla erityisesti aikansa Helsinki ja yllä luetelluissa elokuvissa ilman erityistä järjestystä vaikkapa: Lasse Pöysti, Pertti ”Spede” Pasasen ensiesiintymisen eloku-

Ravintola kiittää

Klubiravintolan väki haluaa kiittää kaikkia asiakkaitaan lämpimästi vastaanotosta ja kannustavista sanoista avauksen ja syyskauden aikana.

Olemme saaneet runsain määrin hienoja uusia tuttavuuksia ja kuulleet valtaisan määrän kiehtovia tarinoita Klubista. Kuulemme näitä mielellämme jatkossakin, ravintoloitsija Petri Väänänen iloitsee.

–Runsas varaustilanne ilahduttaa – kiitämme siitä. Samalla muistutamme klubilaisia tekemään ensi vuoden varaukset hyvissä ajoin.

Koko syyskauden ajan Klubiravintolan tiimillä on ollut tahtotilana oppia uutta ja ratkoa vastaan tulleita haasteita iloisella ja mukavalla, palveluhenkisellä mielellä. Yhdessä tekemällä Klubiravintola haluaa taata kaikille asiakkailleen viihtyisän ja tervetulleen olon Klubilla.

Keittiössä blinipannu käy kuumana ja muikunmätiä tarjoillaan sen rinnalla koko talven ajan, Petri kertoo.

–Madetta saamme aina tarjolle saalis-tilanteen mukaan. Muina talven raaka-aineina tarjolla on hirveä pakkasesta ja sen rinnalle saamme juureksia kellarista.

Keittiöpäällikkö Hannu Heikkilä Chef Rôtisseur

Turun Paistinkääntäjien Kekrikapituli järjestettiin 26.10.2019 Naantalissa. Ilta aloitettiin installoinnilla, jossa noin 70 uutta ja vanhaa jäsentä sai kunnian kiivetä lavalle vastaanottamaan uudet kädet. Heistä yksi oli Klubiravintolan keittiöpäällikkö Hannu Heikkilä ja samalla hän sai arvon Chef Rôtisseur.

Klubiravintolan taustalta löytyvän Kanrestan omistaa Suomen Kansanterveysyhdistys ry. Sen neljä jäsenjärjestöä

puurtavat sen eteen, että lastentaudit saisivat hoitokeinoja, mielenterveysongelmat ja ennenaikaiset sydänkuolemat vähenisivät ja ikäihmiset saisivat arvoisensa vanhuuden. Yhdistys jakaa vuosittain jäsenjärjestöille lähes kaksi miljoonaa euroa jokaista kotia ja työpaikkaa koskettavien sairauksien nujertamiseen.

Toivotamme kaikille klubilaisille oikein rauhaa joulunaikaa ja onnellista uutta vuotta 2020.

Niina Kilpeläinen ja
Helena Hulko, Kanresta

Pääsylippujono elokuvateatteri Bio-Bion (Heikinkatu 7 = Mannerheimintie 5) edessä 1930. Helsingin kaupunginmuseo. Kuvaaja: Olof Sundström.

van puheroolissa, Reino Helismaan lyriikat, kasarmielämä, Sakari Jurkka Vili Vesterisenä, Kuusamon maisemat, Rautavaaran laulu... Muisti koostuu paitsi pitkistä tapahtumien kaarista myös pienistä yhteen sopimattomistakin paloista ja yllättävistä assosiaatioista, jotka luovat selityksiä sekä uusia merkityksiä yhteiseen suomalaiseen matkaamme.

Viimeisten parin vuoden aikana on ollut erittäin ilahduttavaa saada suomalaisten studioelokuvien kokonaisjulkaisuja kotikatselua varten. Niin Suomi-Filmi, Suomen Filmiteollisuus kuin Fennada-Filmi Oy:kin ovat saaneet omat, kirjaimellisestikin painavat DVD-laatikkonsa, jotka sisältävät yhteensä 453 elokuvaa, siis kolmanneksen koko kotimaisesta elokuvatuotannosta. Mutta kuten paraskaan levytys ei vastaa itse konsertissa istumista tai digikirjan lukemista todellisten sivujen kääntelyä, ei televisionkaan katselu korvaa elokuvan katsomista elokuvateatterissa. Si-

sältö on periaatteessa sama, mutta kokemus tyystin erilainen. Keskittyminen, yksityiskohtien ja vivahteiden vastaanotto-kyky sekä tunneherkkyys virittyvät kaikki aivan omalle tasolle, kun valot salissa himmenevät ja kankaalle heijastettu todellisuus kytkeytyy pariiksi tunniksi omaamme.

Elokuvaharrastuksen paratiisi

Millaisia mahdollisuuksia meillä sitten on tänään nähdä vanhempaa kotimaista elokuvaa sen omassa kodissa? Kansallinen audiovisuaalinen instituutti (KAVI), jota usein ajattelee sen vanhalla Suomen Elokuva-arkiston nimellä, esittää viikoittain kotimaista elokuvaa uudessa teatterissaan Reginassa, joka sijaitsee Oodissa. Myös Elävän Kuvan Keskukselle, ELKE ry:lle nykyään kuuluvassa, nostalgiaa ja historiaa tihkuvassa elokuvateatteri Orionissa on ajoittain esitetty kulta-kauden kotimaista elokuvaa. KAVI:n esitysten painopiste on kuitenkin viime

aikoina vaikuttanut olevan tuoreemmassa kotimaisessa tuotannossa. Tämä johtuu ehkä osittain siitä, että vanhempien kotimaisten elokuvien katsojamäärät eivät oman kokemukseni mukaan ole, Komisario Palmu-elokuvia lukuun ottamatta, olleet kovin suuria. Näkemykseni ei perustu tilastoihin, vaan on siis puhtaasti subjektiivinen arvio.

Pohdin mahtaisiko klubiveljiä ja avoimia kiinnostaa joskus yhteinen retki Reginaan, kun siellä on tarjolla jokin erityinen ”muistijälki”? Vaatimattomampikin osallistujamäärä näkyisi kyllä kävijämääräpiikkinä KAVI:n tilastoissa ja olisi ehkä miellyttävä kokemuskin. Reginassa on joka tapauksessa Suomen teknisesti paras elokuvateatteri, vaikka tilan ympäristö ja ilmapiiri vanhasta Orionista poikkeavatkin. Klubiveljet voivat olla minuun yhteydessä, mikäli ajatus innostaa, samimustala@gmail.com.

Sami Mustala

Arvo Kokkonen Oy
Kuussillantie 16
01230 Vantaa

MYYMÄLÄMME AVOINNA

to-pe : 11.00 - 18.00

Puh. (09) 2786070
info@arvokokkonen.fi
www.arvokokkonen.fi

MEREN HERRKUA, OLKAA HYVÄ!

Uuden päätoimittajan

omakuva

Kiitän luottamuksesta.

Näin on tapana sanoa, kun tulee valituksi johonkin uuteen tehtävään. Minut on pistetty paljon vartijaksi. Helsingin Suomalaisen Klubin lehti on tärkeä yhteydenpitoväline jäsenistön kesken. Päätoimittajana tehtäväni on tehdä lehti sisällöltään niin mielenkiintoiseksi ja lukemaan houkuttelevaksi kuin mahdollista.

Klubilehden tehtävä on välittää jäsenistölle tietoa siitä, mitä Klubilla tapahtuu. Sillä on merkittävä rooli jäsenkunnan kiinnostuksen ylläpitäjänä Klubia kohtaan. Sen tulisi houkutellessa jäseniä osallistumaan aktiivisesti Klubin toimintaan. Se on tärkeä väline myös huolehtimassa siitä, että passiivisemmatkin jäsenet tietävät, mitä Klubille kuuluu, miten Klubin asioita hoidetaan ja Klubista huolehditaan.

En ole ollut Klubin jäsen. Suurin syy siihen on, että olen ollut viimeiset parikymmentä vuotta pois Helsingistä, enkä ole katsonut jäsenyyttä tästä syystä perustelluksi.

Nykyisin asun Tampereella, mutta työni tuo minut väliin useaan kertaan viikossa Helsinkiin. Aina silloin tällöin se tarkoittaa myös sitä, että joudun sovittujen tapaamisten välillä viettämään aikaa jossakin kaupungilla tai odottamaan junan lähtöä, sillä poikkeuksetta näillä matkoillani käytän junaa.

Eikös Klubi tarjoa juuri tällaiseen oivallisen ratkaisun? Kyllä, mutta en ollut tullut ajatelleeksi asiaa ennen kuin minuun otettiin yhteyttä ja tiedusteltiin kiinnostusta lehden tekemiseen.

Tarjolla oli siis mielenkiintoinen tehtävä, mutta samalla myös ratkaisu oman

olemiseni järjestämiseen silloin, kun olen Helsingissä. Liityn Klubiin.

Olen ollut tietoinen Suomalaisesta Klubista ja vierailutkin siellä melko usein. Ollessani 1990-luvun puolessa välissä Lehdistön Sanomapalvelun päätoimittajana ja toimitusjohtajana järjestin jäsenlehtien tapaamiset poikkeuksetta Klubilla ja nautin rouva Malmborgin huolenpidosta. Olin ylpeä siitä, että saatoin tarjota kokouksen osallistujille myös ruokaelämyksiä ja sitä ainutlaatuista tunnelmaa, joka Suomalaisen Klubin tiloissa vallitsee – myös niille, jotka eivät ole jäseniä.

Olen koko aikuisen ikäni ollut toimittaja. Kuulun niihin, jotka janoivat painomusteen tuoksua niin, että työura alkoi jo lyhyeksi jääneiden yliopistopintojen jälkeen, kun ensimmäinen kesätyönantajani Savon Sanomat palkkasi minut vakinaiseksi toimittajaksi Kuopioon 1981. Samana vuonna menin naimisiin vaimoni Kaisan kanssa, jonka oli tavannut ensimmäisenä kesätyökesänäni 1979 Savon Sanomien toimituksessa.

Palasin Helsinkiin parin vuoden jälkeen yhdessä Kaisan kanssa. Aloitin työskentelyn Kauppalehdessä ja sitä seurasi jakso yritysjulkaisujen tekijänä, ensin Satakunnan Kansan perustamassa 100Mediassa ja sen jälkeen Sanomien Yritysjulkaisuissa.

Pidän tätä kokemusta merkittävänä myös ajatellen Klubilehden tekemistä. Siinä oppi rakentamaan lehtikokonaisuuksia ja kuuntelemaan, mitä asiakas odottaa. Siihen aikaan ajoittuvat myös ensimmäiset vierailuni Klubilla.

Vuonna 1997 minulle tarjottiin mahdollisuus siirtyä Etelä-Suomen Sano-

mien päätoimittajaksi Lahteen. En empiä ja työskentelin seuraavat 18 vuotta maakuntalehden päätoimittajana. Se oli hienoa, kasvattavaa ja kokemuksia antavaa aikaa, jolloin sähköinen sisällöntuotanto alkoi tulla perinteisen paperilehden rinnalle.

Sain potkut 2015. Oma arvioni on, että syyt eivät niinkään johtuneet persoonastani kuin siitä tilanteesta, johon lehdenkustantajat vuoden 2010 tienoilla ajautuivat. Yrityksen tunnusluvut alkoivat painua, kun paperilehtien levikki kääntyi pysyvästi laskuun, eikä uusi digitaalinen ympäristö pystynyt korvaamaan taloudellisia menetyksiä.

Niin minusta tuli yrittäjä. Vaimoni oli pyörittänyt jo Lahdessa ollessamme KH Communications Oy:tä, nykyisin pyöritämme sitä yhdessä.

Nyt olen tässä, palveluksessanne.

Minun on nyt opittava tuntemaan Suomalainen Klubi sisältä päin. Se tuntuu

kiehtovalta. Klubin toiminta on monipuolista, sen eri harrastuspiirit ulottuvat kaikille elämäntilanteille, Klubi-illoissa vieraillee kiinnostavia ihmisiä, keskustelut avaavat uusia näköaloja. Klubilla kohtaa miehiä, jotka ovat etäisesti tuttuja, ja myös niitä, joiden kanssa eri elämänvaiheissa on tullut tavattua.

Tarvitsen apuanne. Lehtiä osaan suunnitella ja tehdä, juttujen kirjoittaminen on minulle paitsi ammatti, myös ilo kaikkien näiden vuosikymmenten jälkeenkin.

Tarvitsen opastajia, jotka perehdyttävät minut Klubin monipuoliseen tekemiseen kirjoon. Tarvitsen opastusta niihin syvävirtoihin, joista Klubi ammentaa ilmapiiirinsä ja henkensä.

Täytin tänä vuonna 60 vuotta. Iloitse siitä, että yksi uusi maailma avautuu eteeni.

Teksti: Heikki Hakala
Kuva: Kaisa Hakala

Kuka?

- Heikki Hakala
- Tehtävä: Klubilehden päätoimittaja
- Ammatti: viestintäyrittäjä, toimittaja
- Ikä: 60 vuotta
- Työkokemus: Erilaisia lehden toimittamiseen liittyviä tehtäviä 40 vuoden ajan
- Perhe: Vaimo Kaisa ja aikuiset lapset Helmi ja Johannes

Terveydenhuollon priorisointi

Ketä ja mitä hoidetaan, kun rahat loppuvat?

Terveydenhoidon priorisointi nousee tavan takaa otsikoihin, yleensä vaikeasti käsiteltävänä ja kammottavanakin terminä. Aihepiirin rationaalinen tarkastelu on koettu jostain syystä vieraaksi, kysymyksen tuntuu liittyvän elämän ja kuoleman väliseen harmaaseen ei-kenenkään maahan.

Asiallisesti ottaen priorisoinnilla tarkoitetaan (rajattoman) palvelutarpeen rationaalista muuttamista (rajalliseksi) palvelukysynnäksi. Sektorin palvelutarve mielletään pohjattomaksi jo siitä syystä, että väestön ikääntyessä kroonisten diagnoosien määrä kasvaa eksponentiaalisesti. Tarpeelle ei ole välttämättä tyydyttäjää eli maksajaa, mutta kysynnälle on. Tuotetun palvelun kustannukset maksaa jälkiteollisessa maassa joko julkinen toimija tai yksityinen vakuuttaja. Suomessa kansalaisen kotikunta on vastuussa palvelutoiminnan kustannusten kattamisesta.

Ylellisyshyödyke

OECD:n säännöllisesti raportoitujen analyysien mukaan hyvinvointisektorin absoluuttisen ja suhteellisen koon määrää kansakunnan vauraus, ei siis väestön sairastavuus, ikärakenne, eikä palvelutuotannon yksityisyys tai julkisuus. Ehkä on hämmästyttävää, että terveyssektorin suhteellinen koko kasvaa vaurauden kasvaessa, vaikka vaurastumiseen liittyy yleensä väestön terveydentilan kohentuminen. Näin terveyspalvelut luokituvat pikemmin ylellisyshyödykkeisiin kuin välttämättömyshyödykkeisiin.

Priorisointitarpeen voimistumisen selittää niukkuuden pahentuminen. Niukkuus ei tarkoita tässä puutetta leivästä tai siedettävistä asumisolosuhteista, vaan yksinkertaisesti voimistuvaa valinnan pakkoa. Valinnan pakko puolestaan ei johdu ”rahojen [absoluuttisesta] loppumisesta”, kuten minulle annetuissa

otsikossa vihjataan, vaan tavattoman nopeasti monipuolistuneista hoitomahdollisuuksista. Esimerkiksi syöpään on kehitteillä 7000 uutta lääkettä, joista jokseenkin jokainen on nykyisiä kalliimpi.

Kustannusvaikuttavuus

Rationaalinen priorisointi ei voi perustua pelkästään hoidon kalleuteen tai hoidettavan tarpeisiin. Tuntuu järkevimmältä tavoitella järjestelmää, jossa pysyvästi niukoilla yhteisillä voimavaroilla tavoitellaan maksimaalista hyvinvointihyötyä, yhdenvertaisuusrajoitteen vallitessa. Jos tämä tavoite hyväksytään yhteisesti, jatkon rakentaminen ei ole enää ollenkaan ylivoimaista.

Avaintekijäksi muodostuu tällöin a priori arvioitu hoidon kustannusvaikuttavuus, jonka mittayksiköksi on vakiintumassa laatupainotettu elinvuosi eli QALY. Etukäteisarviointi perustuu yhtäältä hoitomenetelmän tieteellisessä

tutkimusasetelmassa todennettuun vaihtavuuteen ja toisaalta kliiniseen arvioon potilaan hyötymiskyvystä. Käsite ”capacity to benefit” on yleistymässä, hoitoa ei pidä tarjota potilaalle, jolla ei kertyneen kokemuksen perusteella ole (enää) hyötymiskykyä. Jokaisen hoidon tosiasiallinen kustannus niukkuudessa ei olekaan enää jokin määrä euroja, vaan se hoito, joka tehtävän hoitopäätöksen takia jää toteutumatta. Hoidon tosiasiallinen kustannus on siis aina vaihtoehtokustannus (opportunity cost).

QALYn suurin ”sallittu” kustannus on hyvä sitoa kansakunnan vaurauteen eli bruttokansantuoteyksikköön /capita. On havaittavissa, että QALY-kustannus ei tavallisesti kasva yli 2–3 bkt/capita summaa, eli noin 100 000 euroa. On mitä tärkeintä huomata, että tällä summalla kyetään palkkaamaan vuodeksi jo lähes kaksi peruskoulun luokanopettajaa, jotka molemmat auttavat koulukkaita oman elämänsä riskien hallinnassa eli terveyden tuottamisessa. Suurin osa länsimaiden väestöjen elinajan ennusteen mitatusta kasvusta ”tuotetaan” kokonaan terveyssektorin ulkopuolella, yleensä ihmisten omaan elämään liittyvillä henkilökohtaisilla valinnoilla, joita hyvä koulutus tukee mitä tehokkaimmin.

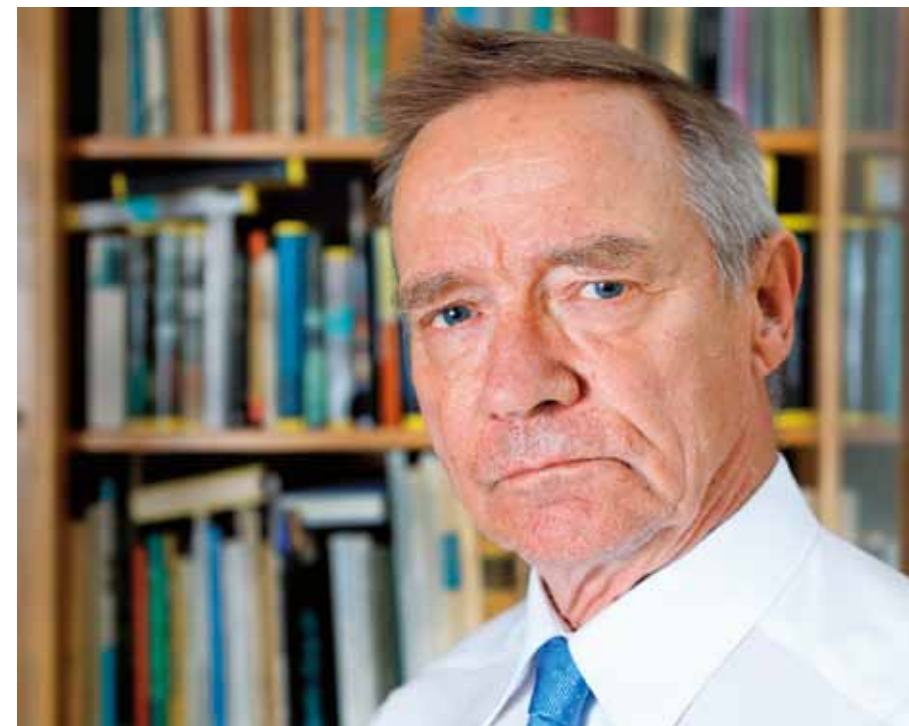
Ja lopuksi: kuka siis priorisoi?

1) Me kaikki priorisoimme, kun käymme vaaliurnille. Julkisen sektorin koko on meidän päätettävissämme yhden numeron pyöräyttämällä.

2) Sosiaali- ja terveysministeriön Palveluvalikoimaneuvosto käy rajaa Suomessa julkisella rahoituksella tuotettavista hoidoista.

3) Jokainen positiivinen hoitopäätös on periaatteessa priorisoiva. Lääkärin kädessä oleva kynä on koko sektorin arvokkain teknologia sitoessaan noin 70 % koko sektorin kustannuksista.

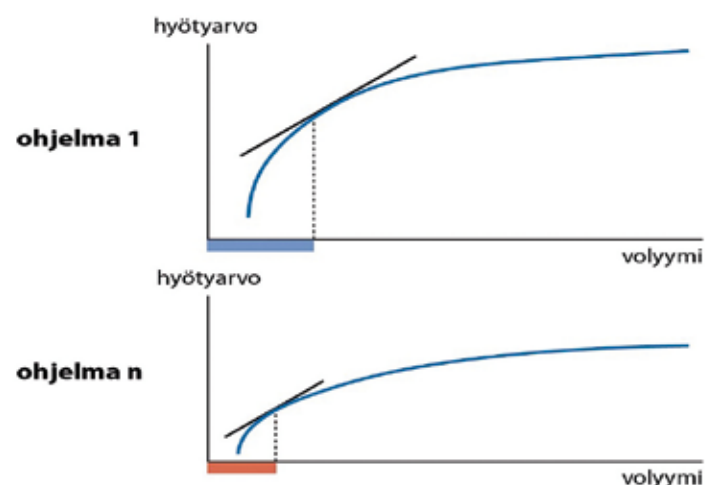
Martti Kekomäki

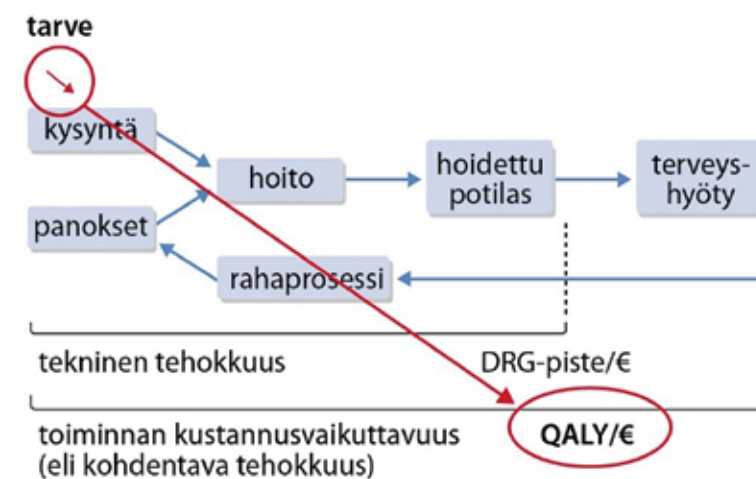
Martti Kekomäki. Kuva: Mikko Käkelä.

Kaavio 2: Hoidon tekninen tehokkuus voidaan määritellä joko panosmäärän tai panoksien kokonaisarvon ja tuotoksen suhteen käänteisarvoksi. Suurin osa ei-psykiatrisesta erikoissairaanhoitosta soveltaa ns. DRG-järjestelmää, jonka laskentaperiaatteet ovat yhtäläiset ja kansainväliset.

Hoidon allokatiivinen tehokkuus (mittana QALY) määrittyy vastaavasti hoidon tuottaman terveysmuutoksen ja vastaavasti panosten suhteen käänteisarvona. ”Terveyshyöty” ei yleensä ole mitattavissa kuin vasta jonkin ajan kuluttua hoidosta. QALY-kustannuksen yhteiskunnallinen maksuhalukkuus rajoittuu Suomessa karkeasti tasolle 100 000/v. Tässä vaiheessa kyseisen hoidon vaihtoehtokustannus pakottaa miettimään niukoille voimavaroille vaihtoehtoisia käyttötapoja.

Kaavio 1: Hoidon volyyymi ja saman hoidon tuottama vaikuttavuus eivät kasva samassa suhteessa, koska hoitoa aletaan aikaa myöten soveltaa yhä terveempiin tai yhä sairaampiin. Siksi kaikkea hoitamista koskee ns. vähenevän rajahyödyn laki. Tämän vuoksi hoito on hyvä rajoittaa siten, että ”viimeisellä eurolla” tuotettu hoito johtaa aina yhtä suureen marginaaliseen terveyshyötyyn, koska näin tuotettu kokonaisyöty maksimoituu. Niukkuudessa jokaisen hoidon tosiasiallinen kustannus on nimittäin se hoito, joka yhden hoitopäätöksen tekemisen takia on jätettävä tarjoamatta.

Joulun symbolit

Joulun suuri mysteeri kääntää katseet Betlehemin seimelle. Seimi on Jumalan ihmiseksi tulon, inkarnaation, ydinpaikka. Joulun monet symbolit luotavat totuuden ulottuvuuksia. Symboli (kr symbolon, lat symbolum) tarkoittaa merkkiä, tuntomerkkiä tai vertauskuvaa. Symboleiden arvoperspektiivissä joulu kulkee kärjessä. Symboli tarkoittaa myös kristillistä uskontunnustusta (Symbolum apostolicum).

Evankelista Matteuksen mukaan Joosefin ja hänen raskaana olevan morsiamensa Marian kotipaikka oli Betlehem, josta pyhä perhe siirtyi sitten Galilean Nasaretiin ja myöhemmin pakomatka johti perheen Egyptiin. Kenenkään muun kuin Jeesuksen lapsuutta ei kirkkotaliteessa ole kuvattu yhtä tarkasti ja laajasti. Pyhä perhe on koko joulun avainsymboli.

Inkarnaatio muuttaa maailman

Jumalan ihmiseksi tulo luo maailmalle uuden järjestyksen. Inkarnaatioissa ei ole kyse aatteesta vaan persoonasta. Jumala ei ole vain tuonpuoleinen eli transsendenttinen, eikä vain tämänpuoleinen eli immanenttinen vaan tuonpuoleisuus

saapuu tämänpuoleisuuteen, meidän maailmaamme. Inkarnaatio antaa juuri tälle meidän maailmallemme ja sen historialle arvon. Joulu koskettaa maailmaa ja maailmanhistoriaa.

Jumalan syntyminen ihmiseksi takaa ihmisyydelle jumalallisen arvon. Ihmisoikeudet, tasa-arvo, vapaus, rauha, oikeudenmukaisuus, sovinnollisuus ja solidaarisuus kuuluvat erottamattomasti ihmisyyteen. Joulun tähden koko elämä saa inkarnatorisen rakenteen, historiallinen kirkko on Jumalan tosi kirkko, pyhät kirjoitukset tuovat viestin jumalallisesta totuudesta. Näkyvä sana, ehtoollisen sakramentti tuo Kristuksen täyden läsnäolon.

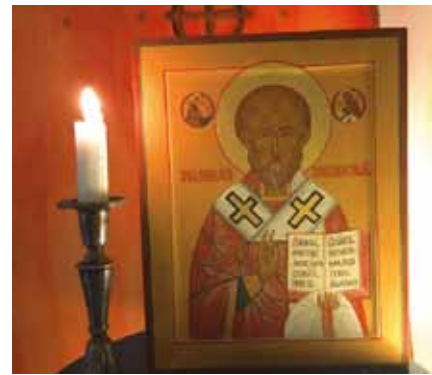
Joulun viisi lahjaa tuovat toivon

- Joulu tuo tuonpuoleisuuden keskellemme.
- Joulu on elämän korkeasuhdanne, pyhän kohtaaminen johtaa valtaistuimelle.
- Joulu ylittää maailman rajat.
- Joulu ei kerro vain mitä on tapahtunut, vaan se ennakoii mitä vielä tapahtuu.
- Joulu on dialogiin asettumista, erilaisuuteen suostumista.

Nelihaarainen adventtikynttelikkö.

Pyhä Nicolaus.

Joulun enkelit avaavat ikkunat ikuisuuteen

Englantilaiselta kirjailijalta G.K. Chestertonilta kysyttiin kerran, miksi enkelit osaavat lentää. Hän vastasi ytimekkäästi: ”Enkelit osaavat lentää siksi, että ne ottavat itsensä niin kevyesti”.

Enkelit muistuttavat, että levottoman maailman raakuuteen, epäoikeudenmukaisuuden ja väkivallan repimään toivotomuuteen on lahjoitettu ilo. Leikki ja tanssi, enkelten keveys ja kekseliäisyys, ovat arvokkaan arjen tunnuksia.

Arkkienkeli Mikael, enkelien päämies ja henkien ylipäällikkö, muistuttaa joulun ilmapiiristä, kaiken läpäisevästä rakkaudesta. Legendan mukaan hän oli huolehtinut siitä, että paikalla olivat yövuorossa valvoneet paimenet. Valanpitäjät ja työläiset ovat alusta lähtien kuuluneet samaan kuvaan. Korkeimmat kunnioituksensa kantoivat seimelle itämaan viisaat tietäjät, kuninkaat, jotka toivat seimelle parasta mitä tiesivät: kultaa, suitsuketta ja mirhaa.

Koko luomakunta oli läsnä kun maailmankaikkeuden Valtias, Pelastaja, Messias syntyi tähän maailmaan. Hänen eteensä polvistuvat kaikki kansat, koko luomakunta eläimineen ja kaikkineen. Härkä ja aasi eivät olleet seimellä satumatlta. Joulusymboliikka tulvii perinnettä.

Uskovatko kristityt, juutalaiset ja muslimit samaan Jumalaan?

Joulu tulee kaikille, vaikka kaikki eivät vietä joulua. Juutalaiset, muslimit, muiden uskontojen edustajat joutuvat myös Suomessa ratkaisemaan, miten osallistua valtakulttuurin juhlamenoihin ja -aikoihin.

Arafatin seimi.

Kristinusko on juurruttanut eurooppalaiseen elämänmenoon uskon tuonpuoleisuuteen, ihmisarvon tunnustamisen ja ihmisten keskinäisen tasa-arvon. Kristillinen usko on muovannut ajatteluamme lähtemättömästi. Maallistumisesta ja yksityistymisestä huolimatta kristinuskon vaikutukset elävät syväällä.

Uskonto on kaikkina aikoina säilyttänyt asemansa tapahtumien ytimessä. Maallistuminen, globalisaatio, poliittinen liberalismi ja teknologian kehitys haastavat kristillisen kirkon ja koko maailman etsimään uusia ratkaisuja.

Väestönkasvu, ekologiset ja poliittiset kriisit ajavat kansoja liikkeelle. Kristittyjen ja esimerkiksi juutalaisten, muslimien, hindujen, buddhalaisien ja kungfutselaisten keskinäinen vuorovaikutus kaipaava vahvistusta.

Uskonto läpäisee aina tavalla tai toisella maailman. Uskontojen kohtaaminen avaa tietä parempaan maailmaan.

Joulun keskeiset symbolit

Nelihaarainen adventtikynttelikkö on joulun valmistamisen symboli. Adventin neljä viikkoa ovat joulun valmistamisen, pikkupaaston aikaa. Ensimmäisenä adventtisunnuntaina lauletaan Hoo-

siannaa: ”Oi auta, Oi pelasta!”. Toinen adventti on omistettu Kristuksen palulle aikojen lopulla. Kolmas adventtisunnuntai kuuluu Johannes Kastajalle ja neljäs Jeesuksen äidille Marialle. Joka viikko syttyy uusi kynttilä. Jouluun mennessä kynttelikön nouseva suora kertoo Jumalan lupauksen täyttyvän.

Seimi on joulusymboleiden ydintä. Pyhä perhe, Maria, Joosef ja Jeesus-lapsi kohtaavat enkelit, paimenet, lahjoja tuomaan tulleet itämaan viisaat tietäjät. Seimelle kuuluvat myös eläimet, lampaat ja härkä. Tämän seimiteoksen lahjoitti presidentti Jasser Arafat ulkoministeri Tarja Haloselle Lähi-idän rauhanprosessissa 1997. (Nähtävänä Loviisan kirkossa.)

Pyhä Nicolaus oli Myran piispa, kotoinen varakkaasta perheestä, joka pelasti köyhän miehen kolme tytärtä kovalta kohtalolta. Hän heitti salaa tyärten isälle myötäjäisten rahoittamiseksi lihavan kukkaron. Tästä legendasta syntyi käsitys Nicolauksesta lahjojen antajana. Nicolaus tunnetaan joulupukin esikuvana ympäri maailman.

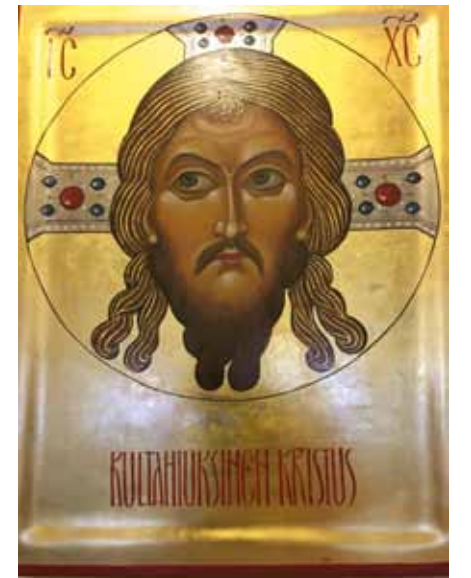
Kauneimmat joululaulut -tapahtumissa lauletaan ja annetaan lahja maailman lasten hyväksi köyhyyden poistamiseksi. Yli miljoona suomalaista

osallistuu näihin seurakuntatilaisuuksiin. Joulurauha julistetaan jouluaattona Turussa: ”Huomenna jos Jumala suo, on meidän Herramme ja Vapahtajamme armorikas syntymäjuhla...”. Tämä kertoo pitkästä jouluperinteestä, joka jatkuu kotien joulunviettotavoissa joulupukeineen, jouluruokineen ja myös uusine tapoineen. Jouluaattona luetaan kodeissa jouluevankeliumi ja jouluaamuna osallistutaan joulujumalanpalvelukseen kirkossa.

Kultahiuksinen Kristus -ikoni avaa joulusta oman ulottuvuutensa. Ihminen saa uuden ja erityisen arvon, kun Jumala itse saapuu ihmiseksi.

Teksti ja kuvat: Veli-Matti Hynninen

Kauneimmat joululaulut -tapahtumissa lauletaan ja annetaan lahja maailman lasten hyväksi.

Klubin kotisivut ja jäsenrekisteri uudistuvat vuoden alussa

Kotisivut (www.klubi.fi) saavat uuden ilmeen ja rakenteen.

Laaja ja korkeatasoinen ohjelma-, kulttuuri- ja harrastustarjonta näyttäytyy entistä selkeämmin ja jäsenille tarjotaan uusia arkea helpottavia palveluita.

Klubin kotisivuilla on kolme päätehtävää: ne kannustavat uusia jäseniä liittymään Klubiin, palvelevat hyvin nykyisiä jäseniä ja kertovat suomalaisuudesta suurelle yleisölle.

Klubista kiinnostuneet etsivät ensimmäisenä tietoa verkosta. Heille on ensiarvoisen tärkeää antaa oikea ja houkutteleva mielikuva Klubista. Siksi uudistuksen keskeisenä painopisteenä on ilmeen uudistaminen ja toiminnan entistä selkeämpi esittely. Klubi on yhteiskunnallisten kysymysten ytimessä sekä monipuolinen ja korkeatasoinen ohjelma-, kulttuuri- ja harrastustarjonta ovat ainutlaatuisia.

Nykyisille jäsenille kotisivut ovat tärkeä tietolähde. Klubilaiset löytävät sieltä ajan tasalla olevaa tietoa, jonka lisäksi uudistus tuo jäsenille useita uusia palveluita.

”Uudella ilmeellä tavoitellaan mukautempaa otetta. Klubi.fi sivujen tulee houkutella kävijöitä tapahtumiin, harrastuksiin ja muuhun toimintaan sekä uusia jäseniä Klubiin”.

Uusi jäsenrekisteri ei ole irrallinen jäsentietojen tietovarasto. Se on saumattomasti yhdistetty kotisivuihin ja sitä

käytetään jäsentietojen, tapahtumien, luottamustoimien, jäsenlaskutuksen ylläpidossa ja hallinnoinnissa. Uudistus tuo jäsenille pitkään kaivattua helppokäyttöisyyttä ja uusia palveluita.

Suomalaisuudesta kiinnostuneille lukijoille tuotettuihin sisältöihin ei tule muutoksia tämän kotisivu- uudistuksen myötä.

Johtokunta hyväksyi lokakuussa työryhmän ehdotuksen

Johtokunta nimitti huhtikuussa työryhmän miettimään Klubin tietohallinnon uudistamista. Työryhmään kuuluu puheenjohtajana Timo Toni, jäseninä Veikko Hannula, Inkeri Lohivesi, Kari Storckovius ja Olli Tuores. Kevään ja kesän aikana työryhmä määrittä alustavat tarpeet ja keskeiset osa-alueet, tutustui tarjontaan ja aloitti järjestelmätoimittajataapaamiset. Syksyn aikana on kilpailutettu toimittajat.

Johtokunta hyväksyi lokakuussa työryhmän ehdotuksen sisältäen uuden jäsenrekisterin hankinnan, uusien kotisivujen rakentamisen ja tilitoimiston vaihtamisen. Näin lähti liikkeelle kolmen projektin yksityiskohtainen suunnittelu ja toteuttaminen. Tavoite on ottaa uudet toiminnot käyttöön vuodenvaihteessa.

Lisää jäsenten palveluita

Klubilaiset lukevat jäsenluetteloa ahkerasti. Uutta painettua luetteloa on kaivattu pitkään ja se onkin työn alla ja ilmestyy alkukeväästä. Uusilla kotisivuilla on sähköinen jäsenluettelo. Se ei ole painetun näköisversio, vaan selaamisen lisäksi jäseniä voi hakea nimen, syntymäajan ja tittelin perusteella ja sen sisältö on aina ajan tasalla. Sähköinen luettelo on vain jäsenten luettavissa.

Jokainen Klubin jäsen voi myös ladata mobiilijäsenkortin, jonka päätarkoitus on tunnistautuminen, mutta sen kautta saa myös tiedot jäsenalennuksista ja tärkeimmät yhteystiedot. Perinteinen jäsenkortti on myös saatavilla.

Klubilehdet ovat arvokasta ja mielenkiintoista Klubin ja Suomen historiaa sekä nykypäivää kuvaavaa materiaalia. Klubilehdet ovat näyttävästi esillä ja kansikuvia klikkaamalla avautuu sähköinen lehti.

Yhdellä kirjautumisella pääsee siirtymään ja käyttämään kaikkia jäsenille

Luonnos Klubin uusien kotisivujen etusivusta.

Luonnos Klubin uusien kotisivujen teemasivusta.

tarkoitettuja palveluita. Jäsenten ilmoittautuminen ja maksaminen Klubin tapahtumiin helpottuu ja tietoturva paranee. Omia tietoja ja valokuvan voi myös itse päivittää verkossa. Jäsenhakemusten käsittely uusiutuu. Hakemuksen voi tehdä myös verkossa.

Uuden tilitoimiston mukana vaihtuu kirjanpitojärjestelmä. Sen ansiosta laskutukseen liittyvä käsityö vähenee. Lisäksi taloudellisen tiedon synnyttäminen helpottuu uuden raportointityö-

kalun ansiosta. Klubin toimielimet saavat ajantasaiset ja selkeät raportit.

Tietohallinnon uudistus jatkuu kevätkaudella

Nyt tehty ponnistus on tärkeä, mutta uudistuminen jatkuu. Suomalaisuus-sivusto uusitaan siten, että kirjoituskilpailuihin osallistuvat nuoret kokisivat verkkopalvelun olevan nykypäivää.

Klubin toimielimet, ryhmät ja projektit tarvitsevat ja tuottavat suuren määrän

kirjallista materiaalia. Dokumenttien hallintaan tarvittavan työryhmäratkaisun suunnittelu ja toteutus aloitetaan keväällä.

Klubin kotisivuja kehitetään ja päivitetään jatkuvasti ottaen myös huomioon sähköisiin palveluihin tottumattomat jäsenet.

Tammikuussa järjestämme Klubiloissa informaatiotilaisuuden, jossa halukkaat saavat opastusta uusien palveluiden käyttöön.

Timo Toni

Mikä muuttuu?

- Klubi.fi sivuilla uusi ilme ja päivitetty rakenne
- Ohjelma-, kulttuuri- ja harrastustoimintaa tuotu selkeämmin esille
- Sähköinen jäsenmatrikkeli jäsenten käyttöön
- Mobiilijäsenkortti kaikille halukkaille
- Kertakirjautumisella pääsee kaikkiin palveluihin
- Tapahtumiin ilmoittautuminen ja maksaminen helpompaa
- Jäsenhakemuksen voi tehdä myös verkossa
- Omia tietoja voi päivittää itse verkossa

Karl Gustaf Göös (1837–1917)

Tämä kirjoitus liittyy yhteiskunnassa merkittävien klubilaisten pienoiselämäkertojen sarjaan.

Vanhan suomalaisuusliikkeen lohkoutuksessa helmikuun 1899 manifestin vuoksi Weilin&Göösin toimitusjohtaja, liikuntakasvatuksen uranuurtaja Karl Gustaf Göös ei tuntenut voivansa seurata Klubin isähahmoa Yrjö-Koskista ns. myöntövyölylinjalle. Kirkon suhteen kriittisiin nuorsuomalaisiin hän, uskonnollisen kirjallisuuden julkaisijana, ei liioin samaistunut. Hän oli perustuslaillinen. Aktiivisen kaupunkielämän jälkeen hän muutti maaseudulle vuonna 1900 ja kävi Klubilla kaupungissa asioidessaan, kuten muutkin maalaisjäsenet.

Karl Gustaf Göös syntyi Jyväskylässä 1837 vaativassa ammatissa toimivan käsityöläismestarin, kellosepän, perheeseen. Opintielle suuntautuminen lankesi luonnostaan. Hän suoritti opettajan tutkinnon 20-vuotiaana tuomiokapitulissa, koska suomenkielistä opettajaseminaaria ei vielä ollut. Maan ensimmäinen seminaari perustettiin Jyväskylään 1863.

Liikuntakasvattaja

Göös aloitti opettajatoimensa Savonlinnassa, mutta siirtyi jo vuoden kuluttua Helsinkiin. Liikuntakasvatukseen hän tunsu alakseen ja sai valtiolta korottoman lainan opiskellakseen alaa Tukholmassa, Berliinissä, Leipzigin ja Zürichissä. Ruotsin ja saksan kielikään eivät tehneet hänelle kiusaa. Opinkäynti saksankielisessä maailmassa oli tuolloin Suomessa yleistä. Kun kenraalikuvernööri kerran moitti yliopistoa siitä, että oppikirjat olivat valtaosaltaan saksankielisiä, rehtori vastasi, että ylioppilaamme eivät valittavasti osaa englantia – tajuamatta, mikä paikallishallitsija tarkoitti.

Palattuaan opintomatkoiltaan 1863 Göös kutsuttiin uutukaisen Jyväskylän seminaarin lehtoriksi, voimistelun ja anatomian opettajaksi sekä opetusvälinevaraston haltijaksi. Vuonna 1867 hän julkaisi ensimmäinen suomeksi ilmestyneen voimistelua käsittelevän teoksen

Voimistelun harjoitusoppi kansakoulujen tarpeeksi. Lehtorina Göös toimi kaksi vuosikymmentä. Mitenkäs, kun opettajiksi koulutettiin myös naisia? Kielinäytteeksi olen tästä aiheesta valinnut otteen hänen liikunta-alaa perustavasta Voimistelun harjoituskirjastaan vuodelta 1868. Liikuntakasvatuksen mallimaissa Saksassa ja Britanniassa liikuntakasvatus sisälsi myös moraalisen aspektin ja ajatuksen kansalaisvastuusta. Eihän 'good sportsmanship' tarkoita pelkkää hyvää urheiluhenkä, vaan kunnian miehen elämänsänsenttä ylimalkaan.

”Kun voimistelu tarkoittaa ruumiin voiman ylläpitämistä sekä enentämistä kunkin ihmisen luonnon mukaan, niin kuin myös kokee antaa ruumiille kaunista käytöstä ja vapaata liikettä, niin tulee tätä myös harjoittaa maamme tyttökouluissakin; sillä niinhyvin tyttö- kuin poikalapsetkin tarvitsevat terveen ruumiin tullaksensa kelvollisiksi kansalaisiksi. Että voimistelua tyttöjen kanssa tarvitse harjoittaa samalla tavalla kuin poikalasten kanssa, seuraa näiden molempain erilaatuisesta luonnosta ja elämän tarkoituksesta. Kun voimistelu tarkoittaa miehuuden ja itsensä luottamuksen kehittämistä pojissa, tulee sen myös tyttölapsissa enemmän matkaan saattaa hennotta ja noreutta.”

Painoalan pioneereja

Oppikirjan puute johti hänet uudelle uralle. Monet opettajat kirjoittivat tuolloin itse oppikirjan tarpeisiinsa ja painattivat sen paikallislehden kirjapainossa, ns. siviilipuolella. 1800-luvun äidinkielen oppikirjojen kirjavuus oli juuri tästä syystä huomattava. Göös lyötyytyi yhteen Jyväskylän sivutoimisen kirjakaupiaan, venäjänlehtori Alexander Georg Weilin (1823–1889) kanssa ja vuonna 1872 syntyi Weilin&Göös, kirjakauppa, koulutarvikeliike, kirjapaino ja kirjansitomoto. Ei aikaakaan, kun se oli alallaan

maan suurin. Göös toimi yhtiön toimitusjohtajana liki 30 vuotta, 1872–1900.

Weiliniä luonnehditaan luonteeltaan varovaiseksi; hän kuitenkin suoritti maan ensimmäisen autonajokortin, kun kuljettaminen tuli luvanvaraiseksi. Weilin julkaisi runoja nimellä Weijola. Göös oli uskaliaampi liikemies ja vuonna 1883 kustannusliike ja hän muuttivat Helsinkiin. Göös toimi aktiivisesti painoalalla ja mm. Kauppalehti syntyi hänen vuonna 1897 esittämänsä ajatuksen pohjalta, kun hän toimi lehteä kustantamaan ryhtyneen Suomen Liikemies -yhdistyksen puheenjohtajana.

Helsingissä Göös orientoitui nopeasti, paitsi Klubiin myös sosiaaliseen elämään. Hän oli edustajana kaksilla valtiopäivillä pappissäädyssä, johon maallikko-opettajatkin kuuluivat. Tämä oli seurausta kirkon ja koulun pitkästä yhteisestä historiasta. Kodin käsityöläisperinteitä hän tavallaan jatkoi Käsityö- ja tehdasyhdistyksen puheenjohtajana.

Voimien vähetessä Göös siirtyi vuonna 1900 viljelemään vaimonsa perintötilaa Janakkalaan. Hän kuoli Suomen itsenäisyyden kynnyksellä vuonna 1917.

Yrjö Larmola

Jyväskylän seminaarin miesopettajia syksyllä 1878. Takarivissä toisena oikealta voimistelunopettaja Karl Gustaf Göös. www.minnansalonki.fi/items/show/1958

Klubimestarit Markus Vornila ja Jarmo Heinonen. Kuva: Inkeri Lohivesi.

Hyvää talven alkua arvon Klubiveljet

Klubin syyskokous on juuri päättynyt kun tätä palstaa alettiin kirjoittaa marraskuun ”takuuvarmana” sateisena iltana. Klubimestarit pääsivätkin onnittelemaan tuoreeltaan uusia johtokunnan jäseniä eli Mauri Kotilaa, Rainer Fribergiä sekä uudelleen valittua Peller-vo Erkkilää. Kaikki viisaita ja kokemusta omaavia miehiä.

Äänestys sujui nopeasti ja tehokkaasti Pyry Päivölän johdolla. Kapulat kaikille käteen ja siitä ehdokkaan numero ja valkokankaalla on tulokset melkein samanaikaisesti. Klubimestari muistaa 80-luvun lopulta ainakin erään syyskokouksen, jossa äänestettiin perinteisillä lapuilla ja laput kerättiin syläriin, jonka määrätty ääntenlaskijat ottivat mukaansa kirjastoon ja alkoivat hoitamaan tätä tärkeätä tehtävää. Kun la-

put oli laskettu ainakin kolme kertaa ja aina saatiin eri tulos, niin sen aikainen puheenjohtaja määräsi uudet laskijat ja saatiin sekin kokous onnellisesti päätökseen. Kokoukset kyllä kestivät paljon kauemmin siihen aikaan.

Nykyisen ravintolan toiminta on saanut tasaisesti kehuja. Hyvältä näyttää.

Sitten hieman taksiasiaa vastapainoksi sille tuntumalle, että ahneus olisi jonkinlainen hyve. On nimittäin ilmennyt muutaman kerran, että taksin tuodessa asiakkaita Klubille, kuljettaja ei ole ve-loittanut kyydistä mitään. Sen sijaan hän on sanonut, että kyyti Klubille ei maksa mitään. Klubimestarit tutkivat asiaa, koska motiivi kiinnostaa...

Elämään kuuluu iloisia sekä surullisia asioita. Nyt olemme saaneet kaksi suruviestiä. Kaksi meidän kunniajä-

sentämme, Weijo Pitkänen sekä Risto Alaviuhkola, ovat poistuneet joukostamme. Risto oli pitkäaikainen talous-toimikunnan puheenjohtaja, puhallin-orkesterin saksofonisti, innokas Viron kielen harrastaja. Weijo puolestaan lauloi kuorossa, kuului myös Klubin taiteilijoihin sekä oli innokas runoilija. Hän myös toimi ”Suurmestarina” klubilaisista koostuvassa seurassa tai paremmin veljeskunnassa, joka tunnetaan kirjaimista D.F.B.M.I.B (ensimmäistä ei purra saa). Veljeskunnan toimintaa voisi kuvailla sanalla syvähenkisyys.

Klubimestarit muistelevat lämmöllä Ristoa ja Weijoa.

Jarmo Heinonen ja Markus Vornila

Elämän tärkeät asiat

Iäkäs professori oli kutsuttu esitelmöimään suurille yritysjohtajille tehokkaasta ajan käytöstä. Katseltuaan kuulijoitaan yksitellen professori sanoi tekevänsä pienen testin.

Hän otti pöydän alta ison lasipurkin sekä astian, jossa oli tennispallon kokoisia kiviä. Täytettyään purkin näillä kivillä professori kysyi oppilailtaan ”Onko purkki nyt täynnä?”. Tätä seurasi yksimielinen vastaus ”Kyllä”.

Kysyttyään ovatko kuulijat aivan varmoja professori nosti pöydälle toisen astian, jossa oli soraa. Hän kaatoi sitä varovasti lasipurkin kivien lomaan samalla purkkia vähän ravistaen ja lopetettuaan kysyi jälleen ”Onko purkki nyt täynnä?”. Rohkea osallistuja vastasi hieman emmittyyään ”Luultavasti ei”.

Professori kiitti vastaajaa ja nosti kolmannen astian pöydälle. Siinä oli hiekkaa, jota hän valutti soran ja kivien väliin lasipurkin piripintaan asti ja kysyi jälleen ”Onko purkki nyt täynnä?”. Nyt kuulijat olivat juonessa mukana ja vastasivat, ettei se ole.

Jälleen professori kiitti vastauksesta ja nosti pöydälle kannullisen vettä, jota kaatoi lasipurkin piripintaan. Lopuksi hän kysyi: ”Mitä tämä testi osoitti meille?”.

Yksi kuulijoista vastasi, että vaikka kalenterimme on aivan täynnä, voimme lisätä sinne aina yhden kokouksen. Professori sanoi, ettei tämä ole vastaus, jota hän etsii, vaan totuus on seuraava:

– Jos emme laita ensin suurimpia kiviä purkkiin, emme saa niitä kaikkia sinne milloinkaan. Mitkä ovat elämämme suuria kiviä? Terveys? Perhe? Ystävät? Unelmien toteuttaminen? Tehdä sitä, mitä pitää? Opiskella? Rentoutua? Vai jotain muuta?

Jos haluamme toteuttaa elämämme suuret asiat, ne on asetettava ensimmäisinä purkkiin. Jos laitamme purkkiimme ensin soran ja hiekan – elämän pienet asiat – emme koskaan saa sinne mahtumaan meille todella tärkeitä asioita.

Menestyksellistä vuotta 2020 toivottavat
Klubilehden puolesta,

Olli Meretoja, Elias Irola, Aarno Cronvall ja Inkeri Lohivesi

PERINTEINEN JOULUKONSERTTI

VANHA KIRKKO, HELSINKI
SUNNUNTAI 15.12.2019 KLO 16:00

KUORON JOHTAJA HENRIK LAMBERG
URKURI TAPIO TIITU
LAULUSOLISTI OLAVI SUOMINEN
HUILUSOLISTI RAIJA KOSONEN
PUHE SEPPO KOSONEN

OHJELMA (25 €) ENNAKKOON
OSOITTEESTA: WWW.KLUBINKUORO.FI,
KUOROLAISILTA JA KLUBIMESTAREILTA P. (09) 586 8830

MK200

SUOMALAINEN MIESKUOROLAULU 200 VUOTTA
FINLÄNSK MANSKÖRSSANG 200 ÅR

HELSINGIN
KLUBIN SUOMALAISEN
KUORO